istanbul protocol be aware!

Awareness Raising and Training Measures for the Istanbul Protocol in Europe

Διεθνή και περιφερειακά σώματα

[page left blank on purpose]

Αυτό το πρόγραμμα είναι εγκεκριμένο από

Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivs 3.0 Unported License.

Το πρόγραμμα έχει χρηματοδοτηθεί με την υποστήριξη της Ευρωπαικής Επιτροπής.Αυτή η ανακοίνωση εκφραζει τις απόψεις μόνο του συντάκτη,και η Επιτροπή δεν φέρει ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Education and Culture DG

Lifelong Learning Programme

[page left blank on purpose]

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Εισαγωγή.....Error! Bookmark not defined.

2. Διεθνή και περιφερειακά σώματα..... **9**

2.1 Σώματα Συνθήκης.....**Error! Bookmark not defined.**

2.1.1 Επιτροπή Ενάντια στα Βασανιστήρια.....***Error! Bookmark not defined.***

2.1.2 Υποεπιτροπή του ΟΗΕ για την Πρόληψη των Βασανιστηρίων..... *11*

2.1.3 Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.....***Error! Bookmark not defined.***

2.1.4 Αλλα Σώματα Συνθήκης..... *15*

2.2 Σώματα με βάση το Καταστατικό του ΟΗΕ.....**Error! Bookmark not defined.**

2.2.1 Συμβούλιο των Ηνωμένων Εθνών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα....***Error! Bookmark not defined.***

2.2.2 Ειδικός Εισηγητής του ΟΗΕ για τα Βασανσιτήρια.....***Error! Bookmark not defined.***

2.2.3 Ειδικός Εισηγητής του ΟΗΕ για τη Βία ενάντια στις Γυναίκες... ***Error! Bookmark not defined.***

2.2.4 Ομαδα Εργασίας για την Αυθαίρετη Κράτηση..... *20*

2.2.5 Εθελοντικό Ταμείο των Ηνωμένων Εθνών για τα Θύματα των Βασανιστηρίων *21*

2.3 Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο..... 22

3. Περιφερειακοί Οργανισμοί .....Error! Bookmark not defined.

3.1 Ευρώπη .....**Error! Bookmark not defined.**

3.1.1 Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων....***Error! Bookmark not defined.***

3.1.2 Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την Πρόληψη των Βασανιστηρίων.... ***Error! Bookmark not defined.***

3.2 Αφρική .....**Error! Bookmark not defined.**

3.2.1 Αφρικανική Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Δικαιωμάτων των Λαών.... ***Error! Bookmark not defined.***

3.2.2 Το Αφρικανικό Δικαστήριο για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τα Δικαιώματα των Λαών ***Error! Bookmark not defined.***

3.2.3 Επιτροπή για την Πρόληψη Βασανσιτηρίων στην Αφρική ..... ***Error! Bookmark not defined.***

3.2.4 Ειδικός Εισηγητής για τις Φυλακές και τις Συνθήκες Κράτησης στις Φυλακές..... ***Error! Bookmark not defined.***

3.3 Αμερική 30

3.3.1 Παναμερική Επιτροπή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα 30

3.3.2 Παναμερικανικό Δικαστήριο για τα Ανθρώπινα Δικαστήρια 31

3.3.3 Ειδικός Εισηγητής για τα Δικαιώματα των Ατόμων που Στερήθηκαν την Ελευθερία τους στην Αμερική 31

4. Εθνικοί Οργανισμοί για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα..... 33

4.1 Εθνικοί Οργανισμοί για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα 33

4.2 Εθνικοί Προληπτικοί Μηχανσιμοί .....**Error! Bookmark not defined.**

5. Literature ..... Error! Bookmark not defined.

1. Εισαγωγή

Παρόλο που, όπως φαίνεται στο κεφάλαιο 3, υπάρχουν πολυάριθμες,επίκαιρες νομικά δεσμευτικές συνθήκες και συμβάσεις οι οποίες έχουν υπογραφεί από την πλειοψηφία των κρατών, υπάρχει ακόμα ένα χάσμα μεταξύ της επίσημης δέσμευσης και την πραγματική απαγόρευση των βασανιστηρίων. Σε πολλές χώρες, ακόμη και όταν part to one or more of the mentioned conventions, ένα συγκεκριμένο μοτίβο βασανιστηρίων ή άλλων τρόπων κακομεταχείρισης ενδέχεται να υπάρχουν. Αυτό εγείρει ερωτήσεις σχετικά με την αποτελεσματικότητα και την πραγματική εφαρμογή of the international regimes.

Πριν κριτικάρουμε αυτές τις προσπάθειες με σφοδρότητα, κάποιος πρέπει να αναγωρίσει ότι η διεθνικοποίηση του δικαίου θα μπορούσε μόνο να τεθεί προς συζήτηση με το να αφήσουν τα μεμονομένα κράτη most of their sovereignty. Ένα καλό παράδειγμα για την ίδρυση των Ηνωμένων Εθνών, με το οποίο τα κράτη μέλη από τη μια πλευρά είναι υποχρεωμένα σε συγκεκριμένους (νομικούς) κανόνες, από την άλλη δεν θέλουν να παραιτηθούν από τον εθνικό τους αυτοπροσδιορισμό και sovereignty. Ενώ στα ίδια τα εθνικά κράτη, τα σώματα επιβολής του νόμου, λοπως η αστυνομία, θα παρακολουθούσε για να διασφαλίσει behavior conformant(τη συμμόρφωση της συμπεριφοράς) στο νόμο και να φέρει τους δράστες (ενωπίω) στο δικαστήριο σε περίπτωση παραβίασης του νόμου, δεν υπάρχει αντίστοιχος μηχανισμός σε διεθνές επίπεδο. Επομένως, αντίθετα με τα εθνικά κράτη, στον τομέα των διεθνών ανθρωπίνων δικαιωμάτων αρκετά συχνά τα κράτη ή τουλάχιστον τα κυβερνητικά σώματα ενδέχεται ταυτόχρονα να είναι οι δράστες και εκείνοι που είναι υπεύθυνοι για την επιβολή των διεθνών συμβάσεων και των υποχρεώσεων.

Αυτό παρά τις αντιρρήσεις, τα Ηνωμένα Έθνη, όπως επίσης άλλοι διεθνείς οργανισμοί για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, έχουν εγκαταστήσει αρκετούς μηχανισμούς και σώματα για τον έλεγχο και την εφαρμογή των συμβάσεων τους. Ενώ δεν διαθέτουν δύναμη αντίστοιχη των εθνικών σωμάτων επιβολής του νόμου και των δικαστικών σωμάτων, ασκούν τουλάχιστον πίεση στα κράτη τα οποία κρίθηκαν ένοχα για μη τήρηση των συμβάσεων που έχουν υπογράψει. Εξαιιρέσεις αποτελούν φυσικά το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο, το οποίο μπορεί να καταδικάσει τους δράστες σε φυλάκιση , όπως επίσης και το Ευρωπαικό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, του οποίου οι αποφάσεις θεωρούνται νομιά δεσμευτικές, ακόμη και αν τα καταδικασμένα κράτη μέλη δεν συναινούν στην απόφαση.

Υπάρχει μία διάκριση που πρέπει να γίνει στο σύστημα των ΗΕ μεταξύ των

λεγόμενων σωμάτων συνθηκών και charter based bodies. Ενώ τα δεύτερα προέρχονται απευθείας από το Καταστατικό του ΟΗΕ και είναι επομένως σχετικά για κάθε μέλος των ΗΕ, τα πρώτα καθιερώνονται από διαφορετικές συμβάσεις και συνθήκες, εφαρμόζονται μόνο στους υπογράφοντες. Ως τέτοια, τα σώματα βασισμένα στις συνθήκες μπορούν μόνο να εξετάσει και να ερευνήσει τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που υποτιθέμενα έχουν λάβει χώρα σε ένα από τα κράτη μέλη σε αυτές τις συνθήκες.

Σε αυτό το κεφάλαιο θα ρίξουμε μία ματιά σε αρκετούς θεσμούς και σώματα τα οποία παίζουν σημαντικό ρόλο στην αντιμετώπιση των βασανιστηρίων. Αρχικά, θα εστιάσουμε στα Διεθνή σώματα βασισμένα στις συνθήκες όπως η Επιτροπή ενάντια στα Βασανιστήρια , η Υποεπιτροπή των ΟΗΕ για την Πρόληψη των Βασανιστηρίων , ή η Επιτροπή των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, όπως επίσης στα σώματα βασισμένα στις συνθήκες όπως το Συμβούλιο των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ, του Ειδικού Εισηγητή για τα βασανιστήρια και για τη Βία κατά των Γυναικών, η Ομάδα Εργασίας για την Αυθαίρετη Κράτηση, καθώς και το εθελοντικό καταπιστευματικό ταμείο του ΟΗΕ και το ΔΠΔ. Τρίτον, το κεφάλαιο θα εστιάσει σε αρκετά περιφερειακά σώματα. Στο τελευταίο τμήμα, θα συζητηθούν οι εθνικοί θεσμοί/ιδρύματα.

Με το να εξηγήσουμε αυτά τα διαφορετικά σώματα και μηχανισμούς το επόμενο κεφάλαιο,ως εκ τούτου ακολουθεί πιστά τα σχόλια που έγιναν στο πρώτο κεφάλαιο του Πρωτοκόλλου της Κωνσταντινούπολης, δηλαδή τις παραγράφους 11-47. Ωστόσο, παρέχει περισσότερες λεπτομέρειες και επίσης απαριθμεί μία ελαφρώς μεγαλύτερη ποικιλία μηχανισμών. Αυτό οφείλεται από τη μια πλευρά στο διαφοροποιημένο πολιτικό σκηνικό/τοπίο με νέα μέσα για την αντιμετώπιση των βασανιστηρίων τα οποία εξελίχθηκαν πρόσφατα. Από την άλλη πλευρά η παροχή περισσότερων λεπτομερειών σημαίνει allowing καλύτερη κατανόηση του πεδίου και των ορίων αυτών των σωμάτων και των μηχανισμών. Ένας επιπλέον λόγος για για λίγο παραπάνω λεπτομερή περιγραφή πάνω σε αυτά τα σημαντικά σημεία στην αντιμετώπιση των βασανιστηρίων είναι ότι πράγματι με τη νομική τεκμηρίωση υποτιθέμενων περιπτώσεων βασανισμού σύμφωνα με τα πρότυπα τα πρότυπα που ορίζονται στο πρωτόκολλο της Κωνσταντινούπολης, κάποια από τα σώματα και τους μηχανισμούς που αναλύθηκαν σε αυτό το κεφάλαιο ίσως προσφέρουν έναν τρόπο για νομικές επανορθώσεις.

📖 *Κοιτάξτε το αντίστοιχο κεφάλαιο του Πρωτοκόλλου της Κωνσταντινούπολης , ι-διαίτερα§§ 11-47!*

2. Σώματα των ΗΕ και άλλα Διεθνή Σώματα

2.1 Σώματα Συνθήκης

2.1.1 Επιτροπή Ενάντια στα Βασανιστήρια

Η Επιτροπή Ενάντια στα Βασανιστήρια (εις νυν η Επιτροπή) καθιερώθηκε από τη Σύμβαση του ΟΗΕ ενάντια στα Βασανιστήρια και άλλη σκληρή, απάνθρωπή ή ταπεινωτική αντιμετώπιση ή τιμωρία υιοθετήθηκε το 1984 με στόχο τον έλεγχο της επιβολής της και τη λήψη πληροφοριών σχετικά και τη διερεύνηση υποτιθέμενων περιπτώσεων βασανιστηρίων ή κακομεταχείρισης.

CAT είναι ένα ανεξάρτητο και διεθνές σώμα, που αποτελείται από 10 ανεξάρτητους ειδικούς, οι οποίοι είναι άτομα υψηλού ηθικού χαρακτήρα και αναγνωρισμένης ικανότητας στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Τα μέλη της Επιτροπής εκλέγονται από τα Κράτη μέλη του UNCAT. Η Επιτροπή ενδέχεται να εκτελεί τα καθήκοντα της σε συνεργασία με τα (κράτη μέλη) UNCAT μόνο.

📖 *Δείτε επίσης το άρθρο 17 UNCAT (http://www2.ohchr.org/english/law/cat.htm)*

Η συγκεκριμένη κλίμακα καθηκόντων της CAT is ορίζεται στα άρθρα 19 – 22 της Σύμβασης ενάντια στα Βασανιστήρια και αποτελείται από τα ακόλουθα καθήκοντα:

Αρχικά, η CAT **λαμβάνει αναφορές από τα Κράτη Μέλη** σχετικά με τα μέτρα που έχουν λάβει για να εφαρμόσουν τις υποσχέσεις τους υπό αυτή τη Σύμβαση. Κάθε (Κράτος Μέλος) State Party υποχρεούται να υποβάλλει μία αναφορά μέσα στον πρώτο χρόνο από την ισχύ της Συνθήκη) σε εκείνο το κράτος. Αργότερα, κάθε τέσσερα χρόνια τα Κράτη Μέλ πρέπει να υποβάλλουν μία συμπληρωματική αναφορά ώστε να ενημερώσουν σχετικά με τα νέα μέτρα που ελήφθησαν . Αυτές οι αναφορές διανέμονται σε όλα τα Κράτη Μέλη της Συνθήκης. Επιπλέον η Επιτροπή σημειώνει παρατηρήσεις σε αυτές τις αναφορές και τις προωθεί στο ενδιαφερόμενο Κράτος Μέλος. Με αυτόν τον τρόπο η CAT εγκαθιστά τη βάση για έναν διαρκή διάλογο σχετικά με τις συνθήκες των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε όλα τα Κράτη Μέλη. Η αποτελεσματικότητα αυτών των μέτρων εξαρτάται άμεσα στη θέληση των Κρατών Μελών να συμμετέχουν.

Δευτερευόντως, η CAT είναι επίσης ικανή να **λαμβάνει πληροφορίες από άλλες πηγές**, όπως Μη Κυβερνητικούς Οργανισμούς. Αν αυτές οι πληροφορίες εμφανίζονται αξιόπιστες και περιέχουν βάσιμες ενδείξεις ότι βασανιστήρια λαμβάνουν χώρα συστηματικά σε περιοχή ενός Κράτους Μέλους, η Επιτροπή είναι εξουσιοδοτημένη να διεξάγει έρευνα αυτού του ισχυρισμού , όμως «οφείλει να προσκαλέσει» το Μέλος Κράτος να συνεργαστεί. Μετά

την ευκαιρία του Κράτους Μέλους να απαντήσει στους ισχυρισμούς, και αν παρουσιάζεται εγγυημένο κάποια μέλη της Επιτροπής ενδέχεται να διεξάγουν εμπιστευτική έρευνα. Αυτή η έρευνα ενδέχεται να περιλαμβάνει field missions στα εδάφη του κράτους, με την έγκριση του Κράτους Μέλους που εμπλέκεται. Μετά την ολοκλήρωση της εξέτασης, μία αναφορά, συμπεριλαμβανομένου σχολίων και συστάσεων όπου κρίνεται απαραίτητο, υποβάλλεται στο Κράτος Μέλος. Όπως γίνεται ξεκάθαρο σε κάθε παράγραφο του αντίστοιχου άρθρου 20 της Σύμβασης, η όλη διαδικασία είναι εμπιστευτική και «σε όλα τα στάδια της διαδικασίας η συνεργασία με το Κράτος Μέλος πρέπει να αναζητείται.» Μία λεπτομερής και αποτελεσματική τεκμηρίωση των στοιχείων των βασανιστηρίων είναι απαραίτητη, επειδή

Μία Τρίτη περίπτωση στην οποία η CAT μπορεί να εκτελέσει τα καθήκοντά της είναι όταν ένα Κράτος Μέλος υποστηρίζει ότι ένα άλλο Κράτος Μέλος δεν ολοκληρώνει τις υποχρεώσεις του υπό τη Σύμβαση. Ωστόσο, η επονομαζόμενη διακρατική καταγγελεία υπόκειται σε ρητή δήλωση του συμβαλλόμενου κράτους που αναγνωρίζει την αρμοδιότητα της CAT στο θέμα αυτό. Αυτή η αναγνώριση μπορεί να ανακληθεί οποιαδήποτε στιγμή. Αν η κταγγελεία ενός κράτους έχει αρχειοθετηθεί, αυτό ενεργοποιεί έναν κλιμακωτό μηχανισμό: πρώτα τα Κράτη Μέλη καλούνται να τακτοποιήσουν το θέμα τα ίδια με μέσα γραπτής επικοινωνίας. Αν δεν μπορεί να βρεθεί λύση, τότε μία «φιλική λύση» αναζητείται με τη βοήθεια της Επιτροπής. Αν αυτό επίσης αποτύχει, το τελευταίο πράγμα που η CAT ενδέχεται να κάνει είναι να παραχωρήσει μία γραπτή αναφορά σχετικά με τα ευρήματά της όσον αφορά το θέμα in question to both State Parties. Μέχρι στιγμής καμία κρατική καταγγελεία δεν έχει αρχειοθετηθεί.

Το τελευταίο μεγάλο καθήκον της CAT αφορά τις ατομικές καταγγελείες. Όταν ένα άτομο που υπάγεται στη δικαιοδοσία του συμβαλλόμενου κράτους στο UNCAT υποστηρίζει πως είναι θύμα παραβίασης των διατάξεων αυτής της Σύμβασης από εκείνο το Κράτος Μέλος συμβαλλόμενο κράτος, ενδέχεται να ειδοποιήσει την Επιτροπή άμεσα.Εκτός από το ίδιο το άτομο, ένα τρίτο μέλος ενδέχεται να ειδοποιήσει επίσης την Επιτροπή εκ μέρους του θύματος των βασανιστηρίων ή της κακομεταχείρισης. Ως πρώτο βήμα η Επιτροπή οφείλει να ενημερώσει το Κράτος Μέλος σχετικά με τις πληροφορίες που ελήφθησαν. Εξαρτάται λοιπόν τότε από το λαβών Κράτος να υποβάλλει στην Επιτροπη, σε διάστημα έξι μηνών, γραπτές εξηγήσεις ή καταθέσεις αποσαφηνίζοντας το θέμα και τη αντιμετώπιση), αν υπάρχει, η οποία ενδέχεται να έχει ληφθεί από το κράτος. Σε κάθε περίπτωση η Επιτροπή είναι εξουσιοδοτημένη να λαμβάνει πληροφορίες από διαφορετικές πλευρές και σταδιακά θα προωθήσει τις απόψεις της στο Κράτος Μέλος και στο άτομο. Αυτή η πληροφορία καταρτίζεται σαν μία νομική απόφαση. Η παρούσα ανακοίνωση έχει συνταχθεί σαν μια δικαστική απόφαση για να δώσει έμφαση στη δικαιοδοσία της και στο υψηλό ηθικό αντίκτυπο , αλλά

📖 *Please have a look at UN Fact Sheet 17 about the CAT. Besides further information this paper also contains a model communication that can be used for an individual complaint.*
See also:
www2.ohchr.org/english/bodies/cat/index.htm

📖 *Μπορείτε επίσης να κοιτάξετε το Μέρος II (άρθρα19 – 22) της Σύμβασης Ενάντια στα Βασανιστήρια.*

δεν υπάρχει σώμα επιβολής αν η Επιτροπή διατηρεί την άποψη ότι το Κράτος Μέλος έχει πράγματι παραβιάσει τις υποχρεώσεις υπό UNCAT και οι προτεινόμενες θεραπείες θεωρούνται ανεπαρκείς. Επιπλέον η ατομική καταγγελεία υπόκειται σε αρκετούς περιορισμούς:

- Η καταγγελία δεν πρέπει να είναι ανώνυμη , και πρέπει να είναι σύμφωνη με τις διατάξεις της UNCAT.
- Η υπο συζήτηση υπόθεση δεν πρέπει να έχει εξεταστεί από άλλη διεθνή εξέταση.

Όλες οι διαθέσιμες εθνικές θεραπείες πρέπει να έχουν εξαντληθεί, έστω και "επίσημη" διορθωτικά μέτρα οι οποίες δεν παρουσιάζουν πρακτικό αποτέλεσμα (π.χ. επειδή οι θεραπείες είναι αδικαιολόγητα παρατεταμένες ή θεωρούνται αναποτελεσματικές) δεν υπολογίζονται από την Επιτροπή.

Επιπλέον πληροφορίες μπορούν να βρεθούν στην ιστοσλίδα IRCT: www.irct.org/what-is-torture/convention-against-torture.aspx

2.1.2 Υποεπιτροπή του ΟΗΕ για την Πρόληψη των Βασανιστηρίων

The UN Subcommittee on the Prevention of Torture and other Cruel, Inhuman and Degrading Treatment or Punishment (hereinafter SPT or Subcommittee) καθιερώθηκε από the Optional Protocol to the Convention Against Torture (hereinafter OPCAT or Protocol), η οποία υιοθετήθηκε τη 18η Δεκεμβρίου 2002. Η SPT, που αποτελείται από 25 ανεξάρτητους και αμερόληπτους ειδικούς, έχει απόλυτα **προληπτική (εντολή) mandate** και λειτουργικό και συμβουλευτικό καθήκον. Όπως καταγράφεται στο Άρθρο 1 of the OPCAT, ο στόχος της (Υποεπιτροπής) Subcommittee, σε συνεργασία με τους επονομαζόμενους (Εθνικούς Προληπτικούς Μηχανισμούς) National Preventive Mechanisms (NPMs), πρέπει να επισκέπτονται συχνά τοποθεσίες κράτησης στα (Κράτη Μέλη) State Parties «για την πρόληψη των βασανιστηρίων και άλλης σκληρής, απάνθρωπής ή ταπεινωτικής αντιμετώπισης ή τιμωρίας.» Επιπλέον η (Υποεπιτροπή) the Subcommittee συμβουλεύει τα (Κράτη Μέλη) State Parties σύμφωνα με την καθιέρωση των προαναφερθέντων (Εθνικών Προληπτικών Μηχανισμών) National Preventive Mechanisms. Η Υποεπιτροπή επομένως εστιάζει σε μία καινοτόμα, sustained and proactive προσέγγιση στην πρόληψη των βασανιστηρίων και της κακομεταχείρισης.

✓ *Για πληροφορίες σχετικά με NPMs δείτε 4.2.*

Τα μέλη της Υποεπιτροπής διαθέτουν ένα υψηλα ηθικό χαρακτήρα καθώς επίσης αποδεδειγμένη επαγγελματική εμπειρία «στον τομέα της διαχείρισης της δικαιοσύνης» ή « σε ποικίλους τομείς σχετικούς με την αντιμετώπιση των ατόμων που στερήθηκαν την ελευθερία τους « (Άρθρο 5 §2 OPCAT).

Περισσότερες πληροφορίες για την εκλογική διαδικασία μπορούν να βρεθούν στα άρθρα 5-10 OPCAT.

Σύμφωνα με το Άρθρο 11 OPCAT, το **συμβουλευτικό καθήκον** της Υποεπιτροπής αποτελείται από την παροχή βοήθειας και συμβουλών στα (Κράτη Μέλη) to State Parties σχετικά με τη OPCAT γενικότερα και, πιο συγκεκριμένα , την καθιέρωση του NPMs. Επιπλέον , η Υποεπιτροπή διατηρεί επαφή

με τους NPMs και παρέχει εκπαιδευτικά μέτρα ώστε να τους βοηθήσει να ενισχύσουν τη δύναμη τους, την ανεξαρτησία και την ικανότητα να εκπληρώνουν τους στόχους τους. Για την ενδυνάμωση της θέσης τους μέσα στα-Κράτη Μέλη η Υποεπιτροπή ενδέχεται επίσης να διατυπώσει προτάσεις και παρατηρήσεις σε αυτά τα Κράτη Μέλη όσον αφορά τους NPMs και την εντολή τους.

Το **λειτουργικό καθήκον** της Υποεπιτροπής, όπως καταγράφεται στα Άρθρα 11 έως 16, αποτελείται από τη συχνή επίσκεψη σε τοποθεσίες φυλάκισης σε όλα τα Κράτη Μέλη από τουλάχιστον δύο μέλη της Υποεπιτροπής. Αν κρίνεται απαραίτητο, τα μέλη μπορούν να συνοδευτούν από ειδικούς αποδεδειγμένης επαγγελματικής εμπειρίας και γνώσης στο τομέα ελέγχου των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Κατα τη διεξαγωγή αυτού του καθήκοντος,τα Κράτη Μέλη οφείλουν να παραχωρήσουν στη SPT απεριόριστη πρόσβαση σε όλες τις τοποθεσίες κράτησης, τις εγκαταστάσεις τους και facilities (π.χ. αστυνομικά τμήματα, φυλακές, κέντρα κράτησης, ιδρύματα ψυχικής υγείας και κοινωνικής περίθαλψης , κλπ.) και σε όλες τις συναφείς πληροφορίες. Επιπλέον τα Κράτη Μέλη to the OPCAT πρέπει να επιτρέπουν στην Υποεπιτροπή να έχουν ιδιωτικούς διαλόγους με άτομα που στερήθηκαν την ελευθερία τους και οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο,κατά τη γνώμη τους, ενδέχεται να παρέχει σχετικές πληροφορίες.

Κατα την επίσκεψη σε τοποθεσίες κράτησης, η SPT εξετάζει τις συνθήκες της καθημερινής ζωής των κρατουμένων, τα νομοθετικές και θεσμικές δομές και άλλες περιοχές που ενδέχεται βασανιστηρίων και της κακομεταχείρισης να σχετίζονται με την πρόληψη των βασανιστηρίων και της κακομεταχείρισης. Μετά τις επισκέψεις της, η Υποεπιτροπή σχεδιάζει μία αναφορά η οποία περιλαμβάνει προτάσεις και παρατηρήσεις. Αν κρίνεται απαραίτητο, αυτή η αναφορά ενδέχεται να σταλεί στους Εθνικούς Μηχανισμούς Πρόληψης του Κράτους Μέλους. Τα Κράτη Μέλη State Parties ενθαρρύνονται να δημοσιεύουν τις αναφορές της SPT, αλλά δεν είναι υποχρεωμένα. Μόνο αν τα Κράτη Μέλη αποτύχουν να συνεργαστούν με την Υποεπιτροπή δεν δείξουν καμία διάθεση να ακολουθήσουν τις συστάσεις της, η Επιτροπή ενδέχεται να αποφασίσει να δημοσιοποιήσει μία αναφορα χωρίς τη συγκατάθεση του ενδιαφερόμενου Κράτους Μέλους (Άρθρο. 16).

Κοιτάξτε το κείμενο της OPCAT. www2.ohchr.org/english/law/cat-one.htm.

Περισσότερες πληροφορίες μπορούν να αποκτηθούν από το Γραφείο of the High Commissioner of Human Rights: www2.ohchr.org/english/bodies/cat/opcat/index.htm

2.1.3 Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Η Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (hereinafter HRC or the Committee) καθιερώθηκε από τη International Covenant on Civil and Political Rights (hereinafter ICCPR or Covenant) υιοθετήθηκε τη 16η Δεκεμβρίου 1966. Είναι ένα σώμα ανεξάρτητων ειδικών που ελέγχει την εφαρμογή της προαναφερθείσας Covenant από τα Κράτη Μέλη του.

Οι ανεξάρτητοι ειδικοί που απαρτίζουν την Επιτροπή είναι εκλεγμένοι (εθνικοί) nationals από τα Κράτη Μέλη to the ICCPR και είναι άτομα υψηλού ηθι-

κού χαρακτήρα και αναγνωρισμένης ικανότητας στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Επίσης άτομα με χρήσιμη νομική εμπειρία (στελεχώνουν) are seated την Επιτροπή.

Τέσσερα κύρια καθήκοντα έχουν ανατεθεί the HRC τα οποία είναι επίσης παρόμοια με εκείνα της CAT, μόνο με ένα ευρύτερο πεδίο δράσης στη διασφάλιση της εφαρμογής των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων όπως είναι ξεκάθαρο από το περιεχόμενο της καθιερωμένης Συνθήκης :

Αρχικά, σύμφωνα με το Άρθρο 40 of the ICCPR, τα Κράτη Μέλη πρέπει να υποβάλλουν αναφορές ώστε να ενημερώσουν την Επιτροπή για τα μέτρα που έχουν λάβει για τη διασφάλιση των αναγωρισμένων από τη ICCPR δικαιωμάτων. Όπως και με την Επιτροπή Ενάντια στα Βασανιστήρια, η **αρχική αναφορά** απαιτείται μέσα σε ένα χρόνο αφότου το Κράτος Μέλος υπογράψει Covenant. Αργότερα, επακόλουθες αναφορές, γνωστλες και ως «περιοδικές αναφορές» πρέπει να υποβάλλονται. Το χρονικό πλαίσιο για αυτές τις **περιοδικές αναφορές** βρίσκεται στη διακριτική ευχέρεια της HRC, αλλά τυπικά κυμαίνεται μέσα σε τέσσερα με πέντε χρόνια. Σε σπάνιες περιπτώσεις, για παράδειγμα αν η κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε μια χώρα επιδεινώνεται , η Επιτροπή ενδέχεται να ζητήσει συμπληρωματικές αναφορές πριν τη προγραμματισμένη ημερομηνία για την επόμενη περιοδική αναφορά. Στη σύνταξη της αναφοράς «*είναι κριτικής σημασίας τα Κράτη να διασφαλίζουν ότι περιγράφουν την πραγματική κατάσταση , ή, με άλλα λόγια, την πρακτική πραγματικότητα όσον αφορά την εφαρμογή και τη (απόλαυση) enjoyment των δικαιωμάτων of Covenant , από το να περιορίζονται σε μια περιγραφή της επίσιμης κατάστασης όπως αυτή αποτυπώνεται στους νόμους και τις πολιτικές του Κράτους* .» ((1), σελ.74) Civil society organizations like NGOs ενδέχεται επίσης να συνεισφέρουν στις αναφορές του Κράτους είτε με το να εργάζονται άμεσα με τις κρατικές αρχές ή – ιδιαίτερα σε περίπτωση διαφωνίας - με τη συμπλήρωση μίας (εναλλακτικής) alternate “shadow report”. Βάσει αυτών των αναφορών η Επιτροπή αρχίζει έναν διάλογο με το υπο συζήτηση κράτος για την ανάλυση οποιωνδήποτε ανοιχτών θεμάτων. Μετά από τον επίλογο της συζήτησης η HRC διατυπώνει τις συμπερασματικές της παρατηρήσεις οι οποίες επίσης περιέχουν συγκεκριμένες συστάσεις στο Κράτος Μέλος στο πως να βελτιώσει την κατάσταση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων . Όλες οι επίσημες Κρατικές αναφορές όπως επίσης και οι συμπερασματικές παρατηρήσεις δημοσιοποιούνται στην ιστοσελίδα του UN High Commissioner for Human Rights.

Το δεύτερο καθήκον της Επιτροπής, που προέρχεται από το Άρθρο. 40, § 4 ICCPR, είναι η **βοήθεια στα Κράτη Μέλη να εφαρμόσουν τις διατάξεις** του the Covenant. Αυτό επιτυγχάνεται με την (ανάπτυξη) by elaborating των λεγόμενων Γενικών Σχολίων General Comments, τα οποία προσφέρουν λεπτομερειες όσον αφορά τις (ανεξάρτητες) substantive και τις διαδικαστικές υποχρεώσεις των Κρατών Μελών under the Covenant. Αντί να αντιμε-

📖 *The reports and concluding observations are published at the UN’s website: www.unhchr.ch/tbs/doc.nsf*

τωπίζει ένα θέμα όπως αυτό εμφανίζεται στο γενικό πλαίσιο μιας κατάστασης σε ένα κράτος μέλος, τα γενικά σχόλια αναλύουν ένα συγκεκριμένο άρθρο ή ένα γενικό θέμα στο Covenant με έναν αναλυτικό και περιεκτικό τρόπο. Ενώ αρχικά αυτά τα Γενικά Σχόλια ήταν μάλλον σύντομα, διαβάζονται τώρα ως γενικές δηλώσεις του νόμου(now read as general statements of law) που εκφράζουν τη conceptual κατανόηση της Επιτροπής του περιεχομένου μιας συγκεκριμένης διάταξης, και ως τέτοιες είναι ένας πολύ χρήσιμος οδηγός(για τη κανονιστική ουσία των υποχρεώσεων των διεθνών ανθρωπίνων δικαιωμάτων) to the normative substance of international human rights obligations.

Τα γενικά σχόλια δημοσιεύονται επίσης στην ιστοσελίδα των ΗΕ: www.unhchr.ch/tbs/doc.nsf

Ένα τρίτο καθήκον της of the HRC προκύπτει από το δικαίωμα των Μελών Κρατών to the ICCPR να μεταφέρουν μία καταγγελία στην Επιτροπή ότι ένα από τα Κράτη Μέλη δεν εκπληρώνει τις υποχρεώσεις προς την Επιτροπή under the Covenant (Άρθρο. 41). Η επονομαζόμενη (διακρατική καταγγελία) **inter-state complaint** είναι στην ουσία ταυτόσημη με τις διατάξεις του Άρθρου 21 της Σύμβασης Ενάντια στα Βασανιστήρια. Ακολουθεί τις ίδιες διαδικασίες και underlies από τους ίδιους περιορισμούς, συμπεριλαμβανομένου και της express συναίνεση των Κρατών Μελών να αναγνωρίσουν the HRC's competence in this regard. Το Κράτος Μέλος που υποστηρίζει ότι ένα άλλο Κράτος Μέλος δεν εφραμόζει τις διατάξεις της ICCPR οφείλει να επισύρει την προσοχή του δεύτερου σε αυτό το θέμα . Όταν δεν μπορεί να βρεθεί καμία(καλοπροαίρετη) amiable λύση μεταξύ των δύο κρατών , the HRC «οφείλει να διαθέσει (τις υπηρεσίες του) *its good offices στα Κράτη Μέλη concerned με επιδίωξημια φιλική λύση του ζητήματος»*. (Άρθρο. 41(e)) Αν αυτό επίσης αποτύχει , το τελευταίο πράγμα που HRC ενδέχεται να κάνει είναι να παρέχει μία γραπτή αναφορά σχετικά με τα ευρήματα όσον αφορά το υπό συζήτηση θέμα στα δύο Κράτη Μέλη . Όπως και με την Επιτροπή ενάντια στα Βασανιστήρια, καμία (διακρατική καταγγελία) δεν έχει απαγγελθεί to the HRC μέχρι στιγμής.

Το τέταρτο τελευταίο και σημαντικό καθήκον της of the HRC αφορά τις (ατομικές καταγγελίες) **individual complaints**. Αυτή η διαδικασία είναι παρόμοια με αυτή της CAT. Μία διαφορά φαίνεται να είναι ότι για τη Συνθήκη ενάντια στα Βασανιστήρια ο μηχανισμός των ατομικών καταγγελιών είναι κάτι περισσότερο από ένα αναπόσπαστο τμήμα , ενώ στην υπόθεση ICCPR το πρώτο προαιρετικό πρωτόκολλο πρέπει να υπογραφεί και να επικυρωθεί από ένα Κράτος Μέλος πριν την αναγνώριση the HRC's competence in this regard, παρόλο που στην υπόθεση της Σύμβασης ενάντια στα Βασανιστήρια η ρητή συγκατάθεση των Κρατών Μελών θεωρείται απαραίτητη. Ο μηχανισμός ατομικής καταγγελίας επιτρέπει στα άτομα τα οποία υπόκεινται στη δικαιοδοσία ενός Κράτους Μέλους του ΔΣΑΠΔ και τα οποία υποστηρίζουν ότι τα δικαιώματα και οι ελευθερίες τους υπό αυτή τη Συνθήκη έχουν παραβιαστεί από εκείνο το Κράτος Μέλος να απευθυνθούν απευθείας στην Επιτροπή (Άρθρο 41). Μία πιο ουσιώδης διαφορά στις διατά-

ξεις της (οι οποίες υιοθετήθηκαν αργότερα) CAT είναι ότι η ΔΣΑΠΔ δεν προβλέπει καταγγελίες τρίτων μερών εξ ονόματος άλλου ατόμου και ότι αναγνωρίζει μόνο «γραπτές πληροφορίες» ενώ η Σύμβαση ενάντια στα Βασανσιτήρια μιλάει αποκλειστικά για «πληροφορίες» οι οποιες μπορούν να γίνουν διαθέσιμες στην επιροπή .

Αν μία καταγγελία έχει κατατεθεί και κριθεί επιτρεπτή, η Επιτροπή οφείλει να ενημερώσει το ενδιαφερόμενο Κράτος Μέλος σχετικά με την πληροφορία που έχει λάβει. Εναπόκειται τότε στο (Κράτος αποδέκτη) receiving State να υποβάλλει στην Επιτροπή, σε διάστημα έξι μηνών, γραπτές εξηγήσεις ή εκθέσεις διελευκάνοντας το θέμα and the (και την αντιμετώπιση) remedy, αν υπάρχει, που ενδέχεται να έχει ληφθεί από το Κράτος. Σε κάθε περίπτωση η Επιτροπή είναι εξουσιοδοτημένη να προωθήσει τις απόψεις της στο ενδιαφερόμενο Κράτος Μέλος και στο άτομο. Όπως είναι η περίπτωση of the UN-CAT, (η ανακοίνωση)the communication σε αυτή τη διαδικασία έχει συνταχθεί σαν νομική απόφαση για να δώσει έμφαση στη δικαιοδοσία της και στο υψηλό ηθικό αντίκτυπο, ωστόσο δεν υπάρχει κανένα σώμα επιβολής αν η Επιτροπή διατηρεί την άποψη ότι το Κράτος Μέλος έχει πράγματι παραβιάσει τις υποχρεώσεις που απορρέουν από (τη Συνθήκη/Σύμφωνο) Covenant και (οι προτεινόμενοι τρόποι αντιμετώπισης) suggested remedies θεωρούνται αναποτελεσματικοί. Επιπλέον η ατομική καταγγελία υπόκειται σε ορισμένους περιορισμούς παρόμοιους με εκείνους στη διαδικασίατης (ΣΕΒ) CAT:

- Η καταγγελία δεν πρέπει να είναι ανώνυμη, και πρέπει να είναι συμβατή με τη ΔΣΑΠΔ.
- Η υπο συζήτηση υπόθεση δεν πρέπει να έχει εξεταστει από (άλλη διεθνή εξέταση) international examination.

Όλοι οι εθνικοί διαθέσιμοι (τρόποι αντιμετώπισης) remedies available πρέπει να έχουν εξαντληθεί, εκτός από εκεί που (οι τρόποι αντιμετώπισης) remedies είναι αδικαιολόγητα παρατεταμένοι. (Η θεώρηση (των τρόπων αντιμετώπισης)of remedies ως αναποτελεσματικών δεν συμπεριλαμβάνεται ως εξαίρεση στο Προαιρετικό Πρωτόκολλο - σε αντίθεση με τις διατάξεις της Σύμβασης ενάντια στα Βασανιστήρια).

2.1.4 Other Treaty-based Bodies

Όπως σημειώθηκε στο κεφάλαιο 3 αυτής της σειράς κατάρτισης, η Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού (που θα αναφέρεται κατωτέρω ως (ΣΔΠ)CRC) και η Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία(κατωτέρω (ΣΔΑΑ) CRPD) επίσης περιλαμβάνουν διατάξεις όσον αφορά την απαγόρευση των βασανιστηρίων και το δικαίωμα των αντίστοιχων ομάδων να είναι ελεύθεροι από κάθε μορφή βασανιστηρίων και άλλων τρόπων κακομεταχείρισης . Παρομοίως αυτές οι δύο συμβάσεις διαθέτουν τα

📖 *Παρακαλώ κοιτάξτε τη ΔΣΑΠΔ,Μέρος IV και το πρώτο Προαιρετικό Πρωτόκολλο σε αυτό.*

📖 *Για επιπλέον σε βάθος γνώση σχετικά με the HRC μπορείτε να διαβάσετε επίσης (το Δελτίο του OHE) the UN Fact Sheet αριθμός 15 (1).*

📖 *Περισσότερες πληροφορίες μπορούν να αποκτηθούν από το Γραφείο του Ύπατου Αρμοστή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα: www2.ohchr.org/english/bodies/hrc/index.htm.*

📖 *Για περισσότρες πληροφορίες για την Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Παιδιού, επι-*

δικά τους treaty-based bodies ώστε να ελέγχουν την εφαρμογή συγκεκριμένων διατάξεων που προβλέπονται στο κείμενο της Σύμβασης, δηλαδή η **Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Παιδιού** και η **Επιτροπή για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία**.(Η σύθεση/σύσταση) The composition καθώς και τα καθήκοντα αυτών των Επιτροπών είναι παραπλήσια με εκείνα των CAT και HRC. Ενώ η (ΣΔΑΑ) CRPD ήδη περιλαμβάνει ένα προαιρετικό πρωτόκολλο το οποίο επιτρέπει ατομική καταγγελία, ένα αναλογικό (τρίτο) προαιρετικό πρωτόκολλο στη (ΣΔΠ) CRC έχει εγκριθεί μόλις (τη 19 Δεκεμβρίου 2011) από τη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ (και είναι ανοιχτή για υπογραφή)and is open for signature από το 2012. Θα τεθεί σε ισχύ κατά την επικύρωση από τουλάχιστον δέκα Κράτη Μέλη. Εν τω μεταξύ, παραβιάσεις των δικαιωμάτων του παιδιού(ενδέχεται να εγερθούν) may be raised ενώπιον άλλων επιτροπών με αρμοδιότητα να λάβουν υπόψη ατομικές καταγγελίες.

σκεφτείτε: www2.ohchr.org/english/bodies/crc/

📖 *Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την Επιτροπή για τα Δικαιώματα Ατόμων με Αναπηρία, επισκεφτείτε: www.ohchr.org/en/hrbodies/crpd/pages/crpdindex.aspx*

2.2 Σώματα με βάση το Καταστατικό του ΟΗΕ

2.2.1 Συμβούλιο των Ηνωμένων Εθνών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα

Όταν ο Οργανισμός των Ηνωμένων Εθνών ιδρύθηκε το 1945, οι βασικές του επιδιώξεις αναφερόταν στον Χάρτη των ΗΕ. Μία από αυτές τις επιδιώξεις, πέραν της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας, ήταν η προώθηση και η ενθάρρυνση του σεβασμού για τα ανθρώπινα δικαιώματα και θεμελιώδεις ελευθερίες για όλους. Επομένως, το 1946 η Επιτροπή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα καθιερώθηκε η οποία εξελίχθηκε στην Οικουμενική Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα. Το 2006, η Επιτροπή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, η οποία έδρασε για εξήντα χρόνια ως το κύριο πολιτικό σώμα για τα ανθρώπινα δικαιώματα των Ηνωμένων Εθνών υπεύθυνη για τη θέσπιση προτύπων,τον παγκόσμιο έλεγχο και τη βοήθεια σε Κράτη,αντικαταστάθηκε από το Συμβούλιο των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (κατωτέρω το Συμβούλιο). Το Συμβούλιο καθιερώθηκε από τη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ (με έγκριση του ψηφίσματος) by adoption of resolution A/RES/60/251 (hereinafter Resolution) το 2006 και βασίζεται στη Γενεύη.

✓ *Μην συγχέετε το **Συμβούλιο**! των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων με την **Επιτροπή** των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων!!*

Η κύρια επιδίωξη του Συμβουλίου, όπως αναφέρεται στα Άρθρα 2-5 του ψηφίσματος είναι να address περιπτώσεις παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε όλα τα Κράτη Μέλη και να παρέχουν συστάσεις σε αυτά. Κατά τη διάρκεια της 5ης τακτικής συνεδρίας του τον Ιούνιο 2007, το Συμβούλιο καθιέρωσε αρκετές διαδικασίες και μηχανισμούς για την επίτευξη αυτού του στόχου, που μπορούν να βρεθούν στο ψήφισμα 5/1:

Αρχικά, στα Άρθρα 1-38 το Συμβούλιο καθιερώνει ένα μηχανισμό **Οικουμενικής Περιοδικής Επανεξέτασης** (UPR) για την αξιολόγηση της κατάστασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε όλα τα Κράτη Μέλη μία φορά κάθε τετραετία για τη βελτίωση της κατάστασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων on

the ground, ώστε να βοηθήσουν τα Κράτη στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων τους απέναντι στα ανθρώπινα δικαιώματα,και να μοιραστούν τις καλύτερες πρακτικές ανάμεσα στα Κράτη και σε άλλους ενδιαφερόμενους. Η επανεξέταση βασίζεται σε έγγραφα που παρέχονται από το ενδιαφερόμενο Κράτος, , σε έγγραφα που έχουν ήδη συνταχθεί από τα ΗΕ (π.χ. τα προαναφερθέντα treaty bodies), και σε έγγραφα που έχουν υποβληθεί από «*άλλους συναφελις(relevant) ενδιαφερόμενους»*, π.χ. με κυβερνητικές πηγές. Το Συμβούλιο προετοιμάζει και υιοθετεί μία αναφορά, που περιλαμβάνει μία επισκόπιση των διαδικασιών καθώς επίσης συμπεράσματα και συστάσεις .

Δευτερευόντως, με τα Άρθρα 39-64 το Συμβούλιο θέτει τις επονομαζόμενες **Ειδικές Διαδικασίες,** π.χ. μηχανισμούς οι οποίοι ελέγχουν τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε συγκεκριμένες χώρες, or that address specific thematic issues. Αυτές οι εντολές των Ειδικών Διαδικασιών διεξάγονται είτε από άτομα τα οποία είναι κορυφαίοι ειδικοί σε κάποιο ιδιαίτερο τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων («Ειδικός Εισηγητής» ή «Ανεξάρτητος Εμπειρογνώμονας») ή από ομάδες εργασίας αποτελούμενες από πέντε μέλη . Οι λειτουργίες των Ειδικών Διαδικασιών περιέχει τη λήψη πληροφοριών σχετικά με συγκεκριμένους ισχυρισμούς για παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την αποστολή επείγουσες (προσφυγές) appeals or letters of allegation στις κυβερνήσεις ζητώντας διευκρινίσεις, η διεξαγωγή σπουδών, και το να αναλαμβάνει αποστολές έρευσης στοιχείων. Ο Ειδικός Εισηγητής για τα Βασανιστήρια και τη Βία ενάντια στη Γυναίκα, και η Ομάδα Εργασίας για την Αυθαίρετη Κράτηση που αναλύονται σε αυτό το υποκεφάλαιο είναι μέρη των Ειδικών Διαδικασιών.

Τρίτον, το Συμβούλιο δημιούργησε τη **Human Rights Council Advisory Committee** (κατωτέρω Advisory Committee) που απαρτίζεται από 18 ειδικούς, λειτουργώντας ως μία δεξαμενή σκέψης για το Συμβούλιο και εργάζοντας προς την κατευθυνση του. Η Advisory Committee παρέχει γνώση to the UNHRC εστιάζοντας κυρίως στις σπουδές και στις συμβουλές που βασίζονται στην έρευνα. Είναι (ορισμένη από την επιβολή) implementation-oriented και εστιάζει στα θεματικά ζητήματα που είναι συναφή με τις εντολές του Συμβουλίου (Άρθρα 65-84).

Τέλος, με τα Άρθρα 85-109 του ψηφίσματος του 5/1 του 2007 το Συμβούλιο προβλέπει **διαδικασίες παραπόνων** για να αναφερθεί σε σταθερά μοτίβα αποκρουστικών και αξιόπιστα τεκμηριωμένων παραβιάσεων όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και όλων των θεμελιωδών ελευθεριών που εμφανίζονται σε οποιοδήποτε μέρος του κόσμου κάτω από οποιεςδήποτε συνθήκες. Οι καταγγελίες (ενδέχεται να καταχωρηθούν από μεμονωμένα άτομα ή ομάδες που υποστηρίζουν ότι είναι θύματα παραβίασης των ανθρωπίνων διακιωμάτων ή των θεμελιωδών ελευθεριών τους , αλλά επίσης και από τρίτα μέρη που υποστηρίζουν ότι διαθέτουν τεκμηριωμένη γνώση

📖 *Αν ενδιαφέρεστε περισσότερο για τη λειτουργία του Συμβουλίου των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, κοιτάξτε το Ψήφισμα του A/HRC/RES/5/1.*

για τέτοιου είδους παραβιάσεις. Τα κριτήρια για την admissibility of a communication είναι σε γενικές γραμμές τα ίδια όπως και με τις ατομικές καταγγελίες στα to the treaty-based bodies που περιεγράφησαν παραπάνω. Δύο ομάδες εργασίας καθιερώθηκαν για να εξετάσουν the communications και στρέψουν την προσοχή του Συμβουλίου στα αναφερόμενα μοτίβα, δηλαδή the Working Group on communications and the Working Group on situations. Ενώ η πρώτη εξετάζει all incoming communications σύμφωνα με τα admissibility κριτήρια, η δεύτερη θα παρουσιάσει μία αναφορά of all communications found admissible στο Συμβούλιο όπως επίσης να προετοιμάσει προσχέδια ψηφισμάτων και αποφάσεων και να κάνει συστάσεις για την περαιτέρω πορεία της δράσης .

Επιπλέον πληροφορίες μπορούν να αποκτηθούν από το Γραφείο του Ύπατου Αρμοστή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα: www2.ohchr.org/english/bodies/hrcouncil/

2.2.2 Ειδικός Εισηγητής του ΟΗΕ για τα Βασανιστήρια

Με το ψήφισμα 1985/33 η τέως Επιτροπή των ΗΕ για τα Βασανιστήρια δημιούργησε την εντολή για τον Ειδικό Εισηγητή του ΟΗΕ για τα Βασανιστήρια, η εντολή επεκτάθηκε από το Ψηφισμα Resolution 16/23 από το Συμβούλιο των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων τον Απρίλιο του 2011 για άλλα τρία χρόνια. Ο Ειδικός Εισηγητής για τα Βασανιστήρια είναι μία από τις Ειδικές Διαδικασίες που αναφέρθηκαν προηγούμενως στα υποκεφάλαια 2.2.1 και βασίζεται the UN Charta, και όχι σε μία από τις συνθήκες. Επομένως ο Ειδικός Εισηγητής για τα Βασανιστήρια καλύπτει όλες τις χώρες, ανεξάρτητα από το εάν ένα Κράτος έχει επικυρώσει τη Σύμβαση ενάντια στα Βασανιστήρια ή όχι.

Στην αναφορά του από το 1997 (E/CN.4/1997/7) ο Ειδικός Εισηγητής για τα Βασανιστήρια όρισε την εντολή και τις μεθόδους εργασίας του ρόλου του. Σύμφωνα με το Άρθρο 2 αυτών των «Μεθόδων Εργασίας» η εντολή του Ειδικού Εισηγητή περιέχει τα ακόλουθα καθήκοντα:

Κοιτάξτε την Αναφορά του Ειδικού Εισηγητή E/CN.4/1997/7 και/ή τις «Μεθόδους Εργασίας» που είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα: http://ap.ohchr.org/documents/alldocs.aspx?doc_id=920

Αρχικά, ο Ειδικός Εισηγητής **αναζητεί και λαμβάνει αξιόπιστες και βάσιμες πληροφορίες για τα βασανιστήρια και άλλους τρόπους κακομεταχείρισης** από τις κυβερνήσεις, ειδικευμένα γραφεία, διακυβερνητικές και μη κυβερνητικές οργανώσεις.

Δευτερον, ο Ειδικός Εισηγητής στέλνει **επείγουσες εκκλήσεις** ώστε να διελευκάνει την κατάσταση των ατόμων των οι περιστάσεις παρουσιάζουν λόγο για φόβο βασανιστηρίων ή κακομεταχείρισης. Κατα τη διεξαγωγή αυτού του καθήκοντος , ο Ειδικός Εισηγητής είναι εξουσιοδοτημένος να λαμβάνει communications σχτικά με υποτιθέμενες περιπτώσεις βασανιστηρίων και να μεταφέρουν αυτές τις ακκλήσεις στα ενδιαφερόμενα Κράτη. Ξεκινώντας αυτόν το διάλογο δεν σημαίνει απαραίτητα κατηγορία από τον Ειδικό Εισηγητή. Μπορεί ακόμη να ερμηνευτεί και ως αίτημα για διευκρίνηση του ζητήματος και είναι επομένως προληπτικής φύσης και επιδίωξης.

Ένα τρίτο καθήκον του Ειδικού Εισηγητή αποτελείται από consists of

transmitting allegation letters, i.e. communications on past alleged cases of torture to governments, indicating that acts falling within his/her mandate may have occurred and requesting clarifications on these cases.

Κυρίως, ο Ειδικός Εισηγητής είναι εξουσιοδοτημένος να διεξάγει **επισκέψεις σε χώρες** μετά από πρόσκληση των κυβερνήσεων. Κατά τη διάρκεια αυτών των αποστολών εύρεσης στοιχείων, ο Ειδικός Εισηγητής πραγματοποιεί απροειδοποίητες επισκέψεις σε τοποθεσίες κράτησης και αργότερα εκδίδει μία δημόσια αναφορά των ευρημάτων του/της , συμπεριλαμβανομένου και συστάσεων για την υπο συζήτηση χώρα.

Finally, the Special Rapporteur submits **annual reports** on his/her activities to the Human Rights Council and the General Assembly. In his/her work the Special Rapporteur should collaborate closely with other UN human rights bodies to avoid duplication of activities, or to conduct country visits and file urgent appeals jointly with other special rapporteurs, independent experts and working groups where this is warranted.

Επιπλέον πληροφορίες μπορούν να αποκτηθούν απο το Γραφείο του Ύπατου Αρμοστή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα: http://www.ohchr.org/EN/Issues/Torture/SRTorture/Pages/SRTortureIndex.aspx

2.2.3 Ειδικός Εισηγητής του ΟΗΕ για τη Βία ενάντια στις Γυναίκες

Η λειτουργία του Ειδικού Εισηγητή για τη Βία ενάντια στις Γυναίκες δημιουργήθηκε από το Ψήφισμα 1994/45 της Επιτροπής των ΗΕ για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα υιοθετήθηκε το Μάρτιο του 1994 και τελευταία ανανεώθηκε το 2011.

Η εντολή του Ειδικού Εισηγητή για τη Βία ενάντια στις Γυναίκες σχεδιάστηκε με παρόμοιο τρόπο με εκείνον του Ειδικού Εισηγητή για τα Βασανιστήρια και εστιάζει στην πρόληψη και στην αντιμετώπιση της βίας ενάντια στις γυναίκες. Η εντόλη του/της αποτελείται επίσης από διαφορετικά καθήκοντα όπως έχουν καταγραφεί στο Άρθρο 3 of the UNHRC ψηφίσματος 16/7 του 2011:

Ένα πρώτο καθήκον αποτελείται από την **αναζήτηση και λήψη πληροφοριών** για τη βία ενάντια στις γυναίκες, τις αιτίες της και τις συνέπειες και το σχηματισμό αποτελεσματικής αντίδρασης. Για τη διεξαγωγή αυτού του καθήκοντος, ο Ειδικός Εισηγητής συμβουλεύεται «κυβερνήσεις, όργανα της Συνθήκης, εξειδικευμένους οργανισμούς, και άλλους ειδικούς εισηγητές οι οποίοι είναι υπεύθυνοι για ποικίλα θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, διακυβερνητικές και μη κυβερνητικές οργανώσεις, συμπεριλαμβανομένου γυναικείων οργανώσεων».

Δεύτερον ο Ειδικός Εισηγητής παρέχει συστάσεις για « τα μέτρα, τους τρόπους και τα μέσα σε τοπικό, εθνικό, περιφερειακό και διεθνές επίπεδο για την εξάλειψη όλων των μορφών βίας ενάντια στις γυναίκες και τις αιτίες της, και τη θεραπεία των συνεπειών της.»

Επιπλέον ο Ειδικός Εισηγητής έχει δεχτεί προτροπές « να υιοθετήσει μία **συνολική και οικουμενική προσέγγιση** στην εξάλειψη της βίας ενάντια στις γυναίκες, τις αιτίες της και τις συνέπειες, συμπεριλαμβανομένου και των αιτιών της βίας ενάντια στις γυναίκες σε συνάρτηση με δημόσιους, πολιτιστικούς οικονομικούς, πολιτικούς και κοινωνικούς τομείς.»

Για την διεξαγωγή της εντολής του/της ο Ειδικός Εισηγητής για τη Βία ενάντια στις Γυναίκες είναι εξουσιοδοτημένος να πραγματοποιεί **επισκέψεις σε χώρες** ή να **καταθέσει επείγουσες εκκλήσεις** με τον ίδιο τρόπο όπως ο Ειδικός Εισηγητής για τα Βασανιστήρια. Αυτές οι δράσεις ενδέχεται να ληφθούν μεμονωμένα ή από κοινού με άλλους ειδικούς εισηγητές, ανεξάρτητους ειδικούς και ομάδες εργασίας. Ιδιαίτερα αν η βία ενάντια στις γυναίκες ισούται με βασανιστήρια ή κακομεταχείριση, η συνεργασία με τον Ειδικό Εισηγητή για τα Βασανιστήρια (και άλλους μηχανισμούς των ΗΕ) ενδέχεται να αναζητηθεί. Ο Ειδικός Εισηγητής για τη Βία ενάντια στις Γυναίκες **αναφέρει (reports) ετησίως** στο Συμβούλιο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και στη Γενική Συνέλευση.

📖 Επιπλέον πληροφορίες μπορούν να αποκτηθούν από το Γραφείο του Ύπατου Αρμοστή των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων: http://www.ohchr.org/EN/Issues/Women/SRWomen/Pages/SRWomenIndex.aspx

2.2.4 Ομάδα Εργασίας για την Αυθαίρετη Κράτηση

Η Ομάδα Εργασίας για την Αυθαίρετη Κράτηση (κατωτέρω Ομάδα Εργασίας) είναι μία άλλη Ειδική Διαδικασία of the UNHRC; Καθιερώθηκε από το Ψήφισμα 1991/42 της τέως Επιτροπής για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα. Η Ομάδα Εργασίας είναι ένας οργανισμός/σώμα ανεξάρτητων ειδικών για τα ανθρώπινα δικαιώματα που διερευνά περιπτώσεις αυθαίρετης σύλληψης και κράτησης που ενδέχεται να παραβιάζει το διεθνές δίκαιο για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Σε συνάρτηση με το πρόβλημα των βασανιστηρίων είναι ιδιαίτερης σημασίας καθώς οι περισσότερες περιπτώσεις βασανιστηρίων ή κακομεταχείρισης εμφανίζονται κατα τη διάρκεια της κράτησης. Η αυθαίρετη κράτηση επομένως αυξάνει τις πιθανότητες για τα θύματα να υποβληθούν σε βασανιστήρια και επομένως απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή σε εκείνες τις περιπτώσεις και circumstances.

📖 Περισσότερες πληροφορίες μπορούν να αποκτηθούν από το Γραφείο του Ύπατου Αρμοστή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα: http://www.ohchr.org/EN/Issues/Detention/Pages/WGADIndex.aspx

Η εντολή της Ομάδας Εργασίας είναι κατά βάσει η ίδια με εκείνων των Ειδικών Εισηγητών με καθήκοντα **λήψης πληροφοριών**, **πραγματοποίησης επισκέψεων** με τη συγκατάθεση του ενδιαφερόμενου Κράτους, **κατάθεσης επείγουσων εκκλήσεων** και **ετήσιας αναφοράς** στο Συμβούλιο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και στη Γενική Συνέλευση.

2.2.5 Εθελοντικό Ταμείο των Ηνωμένων Εθνών για τα Θύματα των Βασανιστηρίων

Το Εθελοντικό Ταμείο των ΗΕ για τα Θύματα των Βασανιστηρίων (κατωτέρω Ταμείο) καθιερωθηκε από ψήφισμα της Γενικής Συνέλευσης (Ψήφισμα 36/151) που υιοθετήθηκε το 1981. Το Ψήφισμα καθιέρωσε ένα ταμείο το

οποίο συγκεντρώνει εθελοντικές συνεισφορές από κυβερνήσεις, NGOs και άτομα για την αποκλειστική διανομή to NGOs παρέχοντας ανθρωπιστική βοήθεια (είτε ψυχολογική, ιατρική, κοινωνική, νομική και/ή οικονομική) στα θύματα των βασανιστηρίων και στα μέλη των οικογενειών τους. Με βάση τη διαθεσιμότητα οικονομικών μέσων, ένας περιορισμένος αριθμός παροχών ενδέχεται να διανεμηθεί για την κατάρτιση επαγγελματιών ή την οργάνωση συνεδρίων και σεμιναρίων με ιδιαίτερη εστίαση στην αντιμετώπιση των θυμάτων των βασανισμου. Όσον αφορά τη νομική βοήθεια, υπάρχουν διαθέσιμα ταμεία (χρηματοδοτήσεις/funds) για την υποστήριξη των θυμάτων βασανισμού που αναζητούν άσυλο, π.χ. με την παροχή νομικών συμβουλών στην προετοιμασία and follow-up των αιτήσεων για άσυλο στη χώρα φιλοξενίας. Το Ταμείο επίσης συμβάλει στην καταπολέμηση της ασυδοσίας όπου οι παροχές χρησιμοποιούνται για να προσφέρουν επανόρθωση και αποζημίωση για τα θύματα (μέσω ισχυρισμών) through claims ενώπιον αρμόδιων εθνικών, περιφερειακών και διεθνών οργανισμών.

Τα τελευταία χρόνια, το Διοικητικό Συμβούλιο του Ταμείου των Επιτρόπων έχει λάβει κατά μέσο όρο $14 εκατομμύρια δολάρια Αμερικής για τη χρηματοδότηση αιτήσεων (in funding requests) ετησίως και έχει απονέμει $9 εκατομμύρια δολάρια Αμερικής σε παροχές σε ετήσια βάση για την υποστήριξη περίπου 190 προγραμμάτων σε περισσότερες απο 60 χώρες. Ένα από τα προγράμματα που υποστρίχθηκε από το Ταμείο ήταν η ανάπτυξη και η μετάφραση του Πρωτοκόλλου της Κωνσταντινούπολης.

📖 Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το εθελοντικό ταμείο επισκεφτείτε τη σελίδε: http://www.ohchr.org/EN/Issues/Pages/TortureFundMain.aspx and the leaflet about the Fund.

2.3 Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο

Το Καταστατικό της Ρώμης, που υιοθετήθηκε το 1998, ίδρυσε το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο (κατωτέρω ΔΠΔ ή Δικαστήριο). Το Δικαστήριο είναι ανεξάρτητο από τα ΗΕ, παρόλου που έχει μοντελοποιηθεί μετά από it has been modeled after previous UN ad hoc tribunals, για παράδειγμα για τη Ρουάντα ή την πρώην Γιουγκοσλαβία.

Ως ένας θεσμός για τη δίωξη των πιο σοβαρών εγκλημάτων , το ΔΠΔ είναι το πρώτο μόνιμο, treaty based, και διεθνές ποινικό δικαστήριο. Ιδρύθηκε για να **βοηθήσει να τελειώσει η ασυδοσία των δραστών των πιο σοβαρών εγκλημάτων of concern της διεθνούς κοινότητας**. Το this end(Σε αυτό το σημείο) ούτε και οι πρώην Πρόεδροι Κρατών δεν μπορούν να αξιώσουν ασυλία ενώπιον του δικαστηρίου . Το Δικαστήριο έχει δικαιοδοσία στα ακόλουθα σοβαρά εγκλήματα:

- Έγκλημα της γενοκτονίας
- Εγκλήματα ενάντια στην ανθρωπότητα

- Εγκλήματα πολέμου και
- Έγκλημα της επίθεσης.

Το Δικαστήριο είναι εξουσιοδοτημένο να αντιμετωπίζει εγκλήματα που διαπράχθησαν μετά την ισχύ του Καταστατικού της Ρώμης (την 1η of Ιουλίου 2002) και μόνο εάν το ενδιαφερόμενο Κράτος Μέλος είναι είτε απρόθυμο είτε ανήμπορο να διεξάγει δίωξη μόνο του.

- Για την αντιμετώπιση των προαναφερθέντων εγκλημάτων το Δικαστήριο εφαρμόζει :
- Αρχικά το Καταστατικό της Ρώμης
- Δευτερευόντως, αν κριθεί απαραίτητο, εφαρμόσιμες (applicable) συνθήκες και τις αρχές και τους κανόνες του διεθνούς δικαίου

Σε περίπτωση αποτυχίας, γενικές αρχές του νόμου αντλούνται από το Δικαστήριο από τις εθνικές νομοθεσίες ή από τα νομικά συστήματα παγκοσμίως συμπεριλαμβανομένου, ως κατάλληλες, τις εθνικές νομοθεσίες των Κρατών που φυσιολογικά θα ασκούσαν δικαιοδοσία πάνω στο έγκλημα, με την προϋπόθεση ότι αυτές οι αρχές δεν είναι αυνεπείς με το Καταστατικό και με το διεθνές δίκαιο και τους διεθνώς αναγνωρισμένων προτύπων και προδιαγραφών .

📖 *Για περισσότερες πληροφορίες δείτε: http://www.icc-cpi.int/Menus/ICC/Home*

📖 *Also have a look at the Rome Statute!*

3. Περιφερειακοί Οργανισμοί

3.1 Ευρώπη

3.1.1 Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (κατωτέρω θα αναφέρεται ως το Δικαστήριο ή ΕΔΑΔ) ιδρύθηκε από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα the European Convention on Human Rights (κατωτέρω Σύμβαση ή ΕΣΑΔ) που υιοθετήθηκε το 1950. Σύμφωνα με το Άρθρο 19 της Σύμβασης είναι ένας μόνιμος θεσμός που διασφαλίζει την τήρηση των υποχρεώσεων που εγγυώνται από(undertaken by) τα Συμβαλλόμενα Μέρη στη Σύμβαση και τα επιπρόσθετα Πρωτόκολλα (συμπεριλαμβανομένου και της απαγόρευσης των βασανιστηρίων όπως καταγράφεται στο άρθρο 3 της Σύμβασης).

Για την διεξαγωγή της εντολής του το Δικαστήριο είναι εξουσιοδοτημένο να αντιμετωπίζει διακρατικές υποθέσεις όπως επίσης και ατομικές καταγγελίες , παρόμοιες με εκείνες των συγκεκριμένων μηχανισμών των ΗΕ, δηλαδή τη ΣΕΒ CAT and the HRC. Το ΕΔΑΔ and the ECtHR ιδρύθηκαν προγενέστερα

αυτών των μηχανισμών των ΗΕ και επομένως ήταν οι πρώτοι που ενδυνλαμωσαν τη θέση του ατόμου στο διεθνές δίκαιο. Διαφορετικός από τον «συμβουλευτικό» -χαρακτήρα των ευρημάτων της ΣΕΒ of the CAT and the HRC, οι αποφάσεις of the ECtHR είναι νομικά δεσμευτικές και τα ενδιαφερόμενα Κράτη είναι υποχρεωμένα να τις εφαρμόσουν.

Οι Διακρατικές υποθέσεις περιλαμβάνουν υποτιθέμενες παραβιάσεις των διατάξεων της Σύμβασης και των πρωτοκόλλων εις τούτη από ένα Κράτος Μέλος και αναφέρεται στο Δικαστήριο από άλλο Κράτος Μέλος (Άρθρο 33 ECHR). Αυτή η δυνατότητα χρησιμοποιείται σπάνια, ωστόσο, αντίθετα με το σύστημα των ΗΕ υπάρχει πληθώρα σημαντικών διακρατικών αποφάσεων(inter-State judgments).

Πάλι σύμφωνα με τη ΣΕΒ and the HRC, το Δικαστήριο μπορεί μόνο να ασχοληθεί με **ατομικές καταγγελίες** 'εφόσον οι εγχώριοι (τρόποι αντιμετώπισης) remedies έχουν εξαντληθεί' και μόνο 'μέσα σε διάστημα έξι μηνών από την ημερομηνία που λήφθηκε η τελευταία απόφαση'. Αυτά και περισσότερα κριτήρια επιλεξιμότητας (more admissibility criteria) για ατομικές αιτήσεις περιλαμβάνονται στο άρθρο 35 της Σύμβασης. Σύμφωνα με αυτό το άρθρο, οι αιτήσεις δεν πρέπει να είναι ανώνυμες και η υπόθεση δεν πρέπει να έχει εξεταστεί από άλλον διεθνή (φορέα) institution. Η απόφαση της επιλογής μιας αίτησης λαμβάνεται από έναν δικαστή ή μία επιτροπή. Σε καλά καθιερωμένες υποθέσεις η επιτροπή ενδέχεται επίσης να πάρει την τελική απόφαση για την υπόθεση. Ωστόσο, αν δεν υπάρχει συννενόηση σχετικά με την επιλογή(επιλεξιμότητα) ή δεν υπάρχει απόφαση από την επιτροπή, η αίτηση θα προωθηθεί στο to the Chamber (Άρθρο 27-30).

Κατα τη διάρκεια της εξέτασης της υπόθεσης από κοινού με τους αντιπροσώπους των ενδιαφερόμενων Μελών, σύμφωνα με το Άρθρο 38 το Δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει να διεξάγει έρευνα(διερεύνηση) αν κριθεί απαραίτητο. Σταδιακά the Chamber θα εκδώσει απόφαση, which could be appealed against at the Grand Chamber of the Court. Ωστόσο, σε τριες περιπτώσεις η απόφαση of the Chamber είναι τελική (οριστική), δηλαδή όταν:

1. Τα Μέλη διακηρύξουν ότι η υπόθεση δεν πρέπει(να αναφερθεί) referred to the Grand Chamber;
2. Τρεις μήνες μετά την ημερομηνία της απόφασης η υπόθεση (δεν έχει αναφερθεί) has not been referred to the Grand Chamber;
3. Αίτηση για (σύσταση) for referral έγινε στο δέοντα χρόνο, αλλά η (σύσταση) referral απορρίφθηκε από την (ομάδα) by the panel of the Grand Chamber.

Η απόφαση του Chamber δεν είναι τελική/οριστική όταν referral to the Grand Chamber έχει αιτηθεί μέσα σε διάστημα τριων μηνών από την ημερομηνία της απόφασης and the panel δεν έχει απορρίψει την αίτηση. Η απόφαση του Grand Chamber είναι οριστική. Η Επιτροπή των Υπουργών

του Συμβουλίου της Ευρώπης τότε λαμβάνει communications σχετικά με την τελική απόφαση of the Court και είναι υπρύθυνη για την εποπτεία της αφαρμογής αυτών των αποφάσεων. Αυτή η διαδικασία καταγράφεται στα Άρθρα 42-46 ECHR, τα τελευταία των οποίων επίσης εκφράζουν τη δεσμευτική ισχύ των αποφάσεων του Δικαστηρίου.

Ένα ακόμα σημαντικό καθήκον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων που αναφέρεται στο Άρθρο 47, έγκειται στην παροχή '***συμβουλευτικών απόψεων*** *για νομικά θέματα που αφορούν την ερμηνεία της Σύμβασης και των πρωτοκόλλων εις τούτη* ' με αίτηση της Επιτροπής των Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης.

3.1.2 Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την Πρόληψη των Βασανιστηρίων

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την πρόληψη των βασανιστηρίων (κατωτέρω CPT) ιδρύθηκε από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Πρόληψη των Βασανιστηρίων υιοθετήθηκε το 1987. Η CPT '*παρέχει έναν εξωδικαστικό προληπτικό μηχανισμό για την προστασία των ατόμων που στερήθηκαν την ελευθερία τους ενάντια στα βασανιστήρια και άλλες μορφές κακομεταχείρισης*' και με αυτό τον τρόπο συμπληρώνει τη δικαστική λειτουργία of the ECtHR.

Το καθήκον of the CPT αρχικά έγκειται **στην πραγματοποίηση επισκέψεων σε τοποθεσίες κράτησης** στα 47 Κράτη Μέλη(συμπεριλαμβανομένου φυλακών, κέντρα κράτησης ανηλίκων, αστυνομικά τμήματα, κέντρα κράτησης για κρατούμενους μετανάστευσης, ψυχιατρικά νοσοκομεία, ιδρύματα κοινωνικής περίθαλψης, κλπ.), για να αξιολογήσουν την αντιμετώπιση των ατόμων που στερήθηκαν την ελευθερία τους όπως επίσης και τις συνθήκες κράτησης. Λίγο πριν την πραγματοποίηση της επίσκεψης , the CPT ενημερώνει το ενδιαφερόμενο Μέλος για την πρόθεση του να επισκεφτεί τη χώρα. Μετά την ειδοποίηση, the CPT επιτρέπεται να επισκεφτεί τη χώρα οποιαδήποτε χρονική στιγμή.

Very similarly conceived as the UN Subcommittee on the Prevention of Torture (η οποία είναι μεταγενέστερη to the CPT), οι επισκέψεις σε χώρες πραγματοποιούνται σε συχνή βάση,συνήθως κάθε τέσσερα χρόνια. Αν οι συνθήκες το απαιτούν, ενδιάμεσες (λεγόμενες ad hoc) επισκέψεις σε ένα Κράτος Μέλος είναι επίσης πιθανές.

Για τη διεξαγωγή του καθήκοντος της, σύμφωνα με το Άρθρο 8 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Πρόληψη των Βασανιστηρίων ,the CPT:

- Λαμβάνει πρόσβαση στην περιοχή/εδάφη του Μέλους και έχει το δικαίωμα να ταξιδέψει χωρίς περιορισμούς
- Αποκτά πλήρη ενημέρωση για τα μέρη όπου κρατούνται άτομα που στερήθηκαν την ελευθερία τους

🕮 *Δείτε ECHR, ιδιαίτερα την ενότητα II (Art. 19-51)που πραγματεύεται ECtHR.*

🕮 *Για επιπλέον πληροφορίες σχετικά με ECtHR, παρακαλώ επισκεφτείτε: www.echr.coe.int/echr/*

- Διαθέτει απεριόριστη πρόσβαση σε τέτοια μέρη και διαθέτει το δικαίωμα να εισχωρήσει σε τέτοια μέρη χωρίς περιορισμούς
- Λαμβάνει άλλες διαθέσιμες πληροφορίες για το Μέλος οιοποίες είναι απαραίτητες για την Επιτροπή να διεξάγει το καθήκον της (όσον αφορά (εφαρμόσιμους) κανόνες του διεθνούς δικαίου και του επαγγελματικού ηθικού κώδικα
- Ενδέχεται να συνομιλήσει κατ' ιδίαν με άτομα που στερήθηκαν την ελευθερία τους
- Μπορούν να επικοινωνήσουν ελεύθερα με οποιοδήποτε άτομο πιστεύει ότι μπορεί να παρέχει συναφείς πληροφορίες,και
- Ενδέχεται, αν θεωρηθεί απαραίτητο, να κοινοποιήσει άμεσα παρατηρήσεις στις αρμόδιες αρχές του ενδιαφερόμενου Μέλους.

Μετά την επίσκεψη της, the CPT καταθέτει μία ανφορά που περιέχει τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν κατα τη διάρκεια της επίσκεψης καθώς επίσης και συστάσεις. Η αναφορά μεταφέρεται στο ενδιαφερόμενο Μέλος. Η Επιτροπή ενδέχεται να παρέχει συστάσεις στο ενδιαφερόμενο Μέλος για τη βελτίωση της προστασιας από κακομεταχείριση των ατόμων που στερήθηκαν στην ελευθερια τους (Άρθρο 10).

📖 *Δείτε την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Πρόληψη των Βασανιστηρίων καιτης Απάνθρωπής ή Ταπεινωτικής Μεταχείρισης ή Τιμωρίας, Κεφάλαια I – III, Άρθρα. 1 – 14.*

📖 *Δείτε επίσης:* www.cpt.coe.int/en/about.htm

3.2 Αφρική

Εκτός των Ευρωπαϊκών οργανισμών για την αντιμετώπιση των βασανιστηρίων και άλλων τρόπων σκληρής,απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας, άλλες περιοχές έχουν επίσης ιδρύσει ειδικούς οργανισμούς για την αντιμετώπιση τέτοιων εγκλημάτων . Παρόλου που είναι υψίστης σημασίας στη γενικότερη αντιμετώπιση των βασανιατηρίων και, επομένως, δεν πρέπει να ξεχαστεί, θα παρουσιάσουμε μόνο μία σύντομη επισκόπιση των πιο σημαντικών οργανισμών στην Αφρική και στην Αμερική λόγω του γεγονότος ότι το πρόγραμμα ART-IP κυρίως εστιάζει στην Ευρώπη.

3.2.1 Αφρικανική Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Δικαιωμάτων των Λαών

Η Αφρικανική Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Δικαιωμάτων των Λαών (κατωτέρω Επιτροπή) ιδρύθηκε μέσα στον Οργανισμό Αφρικανικής Ενότητας (τον πρόδρομο της Αφρικανικής Έωσης, που θα αναφέρεται κατωτέρω ως OAU) από τον Αφρικανικό Χάρτη Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Δικαιωμάτων των Ανθρώπων που είναι επίσης γνωστός και ως Banjul Charter (που θα ανφέρεται κατωτέρω ως Χάρτης) ο οποίος υιοθετήθηκε το 1981. Η εντολή του αναφέρεται στο Άρθρο 30 του Χάρτη και αποτελείται

από την προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των δικαιωμάτων των λαών και τη διασφάλισή τους στην Αφρική.

Η εντολή της Επιτροπής είναι διπλή, περιλαμβάνοντας και προωθητικές και (συναφείς με την προστασία) δραστηριότητες protection-related . Όσον την προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των δικαιωμάτων των λαών , η επιτροπή έχει υιοθετήσει πολυάριθμες διακηρύξεις, κατευθηντήριες γραμμες, σεμινάρια και έχει πραγματοποιήσει προωθητικές επισκέψεις σε Κράτη Μέλη για την ευαισθητοποίηση σε συγκεκριμένα ζητήματα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Όσον αφορά την εντολή της προστασίας, η Επιτροπή καλείται να **αντιμετωπίσει καταγγελίες για παραβιάσεις του Χάρτη of the Charter**. Αυτές οι διακρατικές καταγγελίες θεωρούνται admissible, όταν όλοι οι εθνικοί (τρόποι αντιμετώπισης) remedies, αν υπάρχουν, έχουν εξαντληθεί, εκτός αν είναι φανερό στην Επιτροπή ότι η διαδικασία πραματοποίησης τέτοιων remedies θα ήταν υπερμετρα παρατετμένοι (Άρθρα 47-50). Ενώ οι αποφάσεις της Επιτροπής για τις ατομικές υποθέσεις δεν έχουν δεσμευτική ισχύ στα Κράτη Μέλη , η αυξανόμενη "jurisprudence" έχει συμβάλει αισθητά στην ανάπτυξη της έννοιας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε ορισμένες περιοχές . Για παράδειγμα, ο Αφρικανικός Χάρτης περιέχει την έννοια των «ομαδικών δικαιωμάτων» και η Επιτροπή έχει σε ορισμένες περιπτώσεις ενδυναμώσει τη θέση των τοπικών κοινωνιών ή φυλών στο αίτημα τους για πρόσβαση στη γη(land) , φυσικές πηγές και την απόλαυση ενός υγιεινού και βιώσιμου περιβάλλοντος.

Δείτε το Banjul Charter, Άρθρα 46-59 αν ενδιαφέρεστε για επιπλέον λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τι διαδικασία.

Επιπλέον αυτά τα καθήκοντα διεξάγονται από την Επιτροπή για να προωθήσουν ιδιαιτέρως και να προστατέψουν τα ανθρώπινα δικαιώματα και τα δικαιώματα των λαών, η Αφρικανική Επιτροπή είναι εξουσιοδοτημένη με την ερμηνεία όλων των διατάξεων του Χάρτη μετά από απαίτηση ενός Κράτους Μέλους, ενός οργανισμού of the OAU ή μιας Αφρικανικής Οργάνωσης αναγνωρισμένη από the OAU, όπως αναφέρεται στο Άρθρο 45.3.

Περισσότερες πληροφορίες στην ιστοσελίδα της Επιτροπής: www.achpr.org

3.2.2 Το Αφρικανικό Δικαστήριο για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τα Δικαιώματα των Λαών

Το Αφρικανικό Δικαστήριο για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τα Δικαιώματα των Λών (κατωτέρω Δικαστήριο) ιδρύθηκε από την υιοθέτηση του Πρωτοκόλλου του Αφρικανικού Χάρτη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τα Δικαιώματα των Λαών για την ίδρυση ενός Αφρικανικού Δικαστηρίου για τα Ανθρώπινα και τα Δικαιώματα των Λαών (θα αναφέρεται κατωτέρω ως Πρωτόκολλο) το 1998. Αυτό το Πρωτόκολλο ιδρύει ένα δικαστήριο που συμπληρώνει την προστατευτική εντολή της Αφρικανικής Επιτροπής (Άρθρα 1-2).

Το Δικαστήριο έχει την εντολή να **παίρνει τελικέςκαι δεσμευτικές αποφάσεις για τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων** σε ‘όλες τις υπο-

θέσεις και and disputes submitted to it concerning the interpretation and application of the African Charter, the Protocol and any other relevant human rights instrument ratified by the States concerned' (Art. 3.1). Σύμφωνα με το πέμπτο άρθρο του Πρωτοκόλλου,Υποθέσεις μπορούν να υποβληθούν από:

- Την Αφρικανική Επιτροπή για τα Ανθρώπινα και τα Δικαιώματα των Λαών
- Το Κράτος Μέλος το οποίο έχει υποβάλλει καταγγελία στην Επιτροπή
- Το Κράτος Μέλος ενάντια στο οποίο έχει υποβληθεί καταγγελία στην Επιτροπή
- Το Κράτος Μέλος του οποίου πολίτης είναι θύμα παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων
- Αφρικανικές Διακυβερνητικές Οργανώσεις
- Ένας πολίτης Κράτους Μέλους το οποίο διακήρυξε ότι αποδέχεται την standing ατόμων ενώπιον του δικαστηρίου

Ένα άλλο καθήκον της Επτροπής είναι να παρέχει **συμβουλευτικές γνώμες** σε:

- Ένα Κράτος Μέλος της OAU;
- The OAU;
- Οποιονδήποτε οργανισμό of the OAU και
- Οποιονδήποτε οργανισμό αναγνωρίζεται από the OAU.

Απόψεις μπορούν να παραχωρηθούν σε 'οποιοδήποτε νομικό ζήτημα συναφές με το Χάρτη ή οποιοδήποτε άλλο σχετικό όργανο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, με την προϋπόθεση ότι to the subject matter of the opinion is not related to a matter being examined by the Commission' (Άρθρο. 4).

Also have a look at the Protocol to the African Charter on Human and Peoples' Rights on the Establishment of an African Court on Human and Peoples' Rights

Για περισσότερες πληροφορίες,επισκεφτείτε τη σελίδα: http://www.african-court.org/en/

3.2.3 Επιτροπή για την Πρόληψη Βασανσιτηρίων στην Αφρική

Κατα τη διάρκεια της 35ης Συνεδρίασης που διεξήχθει στη in Banjul, η Αφρικανική Επιτροπή υιοθέτησε την Επιτροπή the Robben Island Guidelines Committee (RIGC). Η RIGC ιδρύθηκε 'για την προώθηση και τηδιευκόλυνση της εφαρμογής of the Robben Island Guidelines (που υιοθετήθηκε το 2002) και για να βοηθήσει την Αφρικανική Επιτροπή για τα Ανθρώπινα και τα Δικαιώματα των Λαών να αντιμετωπίζει αποτελεσματικά το ζήτημα των βασανιστηρίων στην Αφρική'. Το όνομα of the Robben Island Guidelines Committee αντικαταστήθηκε από το 'Επιτροπή για την Πρόληψη των Βασανιστηρίων στην Αφρική' (θα αναφέρεται κατωτέρω ως CPTA ή Επιτροπή)

στη 46η Συνεδρίαση της Αφρικανικής Επιτροπής για τα Ανθρώπινα και τα Δικαιώματα των Λαών. Ήταν απλά μια αλλαγή ονόματος, δεν επήλθαν αλλαγές στην εντολή του οργανισμού.

Σήμερα 4 συγκεκριμένα καθήκοντα έχουν ανατεθεί the CPTA:

1. Η οργάνωση, με την υποστήριξη των ενδιαφερόμενων συνεργατών, **σεμιναρίων** ώστε να διαδώσει the Robben Island Guidelines στους εθνικούς και περιφερειακούς ενδιαφερόμενους

2. Να **αναπτύξει και να προτείνει** στην Αφρικανική Επιτροπή για τα Ανθρώπινα και τα Δικαιώματα των Λαών **στρατηγικές** για την προώθηση και την εφαρμογή the Robben Island Guidelines σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο

3. Να **προωθήσει και να διευκολύνει την εφαρμογή** of the Robben Island Guidelines μέσα στα μέλη κράτη

4. Να **συντάσσει αναφορά προόδου** στην Αφρικανική Επιτροπή σε κάθε τακτική συνεδρία

3.2.4 Ειδικός Εισηγητής για τις Φυλακές και τις Συνθήκες Κράτησης στις Φυλακές

Η λειτουργία του Ειδικού Εισηγητή για τις Φυλακές και τις Συνθήκες Κράτησης στις φυλακές (κατωτέρω Ειδικός Εισηγητής or SRD) εγκαθιδρύθηκε από την Αφρικανική Επιτροπή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τα Δικαιώματα των Λών στην 20η της Συνεδρία το 1996 για να συμπληρώσει την προωθητική εντολή της (*'την προώθηση και προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στα κράτη μέλη στον Αφρικανικό Χάρτη για τα Ανθρώπινα και τα Δικαιώματα των Λαών '*).

Στα καθήκοντα του SRD να *'εξετάσει την κατάσταση των ατόμων που στερληθηκαν την ελευθερία τους μέσα σε εδάφη των Κρατών Μελών του Αφρικανικού Χάρτη για τα Ανθρώπινα και τα Δικαιώματα των Λαών '*. Για την εκπλήρωση αυτής της εντολής, ο Ειδικός Εισηγητής είναι εξουσιοδοτημένος να:

- **Εξετάσει την κατάσταση των φυλακών και των συνθηκών κράτησης** στην Αφρική και να κάνει συστάσεις με την επιδίωξη να τα βελτιώσει

- **Συνηγορεί υπέρ της προσκόλλησης στο Χάρτη και στα διεθνή ανθρώπινα δικαιώματα και (διεθνών)προτύπων και προδιαγραφών** που αφορούν στα δικαιώματα και τις συνθήκες των ατόμων που στερήθηκαν την ελεθευρία τους

- **Να εξετάσει το σχετικό εθνικό νόμο και a regulations** στα αντίστοιχα

📖 *Δείτε the Robben Island Guidelines.* *www.achpr.org/instruments/robben-island-guidelines-2008/*

📖 *Περισσότερες πληροφορίες μπορούν να βρεθούν στο :* *www.apt.ch/index.php?option=com_k2&view=item&id=1123:cpta-introduction&lang=en*

Κράτη Μέλη καθώς και τη εφαρμογή και να κάνει κατάλληλες συστάσεις στη συμμόρφωση τους με τον Αφρικανικό Χάρτη για τα Ανθρώπινα και τα Δικαιώματα των Λαών και με το διεθνές δίκαιο και τα διεθνή πρότυπα

- Όταν ζητηθεί από την Αφρικανική Επιτροπή για τα Ανθρώπινα και τα Δικαιώματα των Λαών, **κάνει συστάσεις** σε αυτήν as regards communications που κατατέθηκαν από άτομα τα οποία έχουν στερηθεί την ελευθερία τους, τις οικογένειές τους, αντιπροσώπους, by NGOs ή άλλους ενδιαφερόμενους ανθρώπους και οργανισμούς(institutions)

- **Να προτείνει κατάλληλες επείγουσες δράσεις**

- **Να διεξάγει σπουδές** στις συνθήκες ή στις καταστάσεις που συμβάλλουν στις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των φυλακισμένων που στερήθηκαν την ελευθερία τους και να προτείνει προληπτικά μέτρα

📖 *You can find more information on the Special Rapporteur's mandate on www.achpr.org/mechanisms/prisons-and-conditions-of-detention/*

3.3 Αμερική

3.3.1 Παναμερική Επιτροπή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα

Η Παναμερική Επιτροπή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (θα αναφέρεται κατωτέρω ως Επιτροπή or IACHR), ιδρύθηκε απότον Οργανισμό των Αμερικανικών Κρατών το 1959 για να προωθήσουν και να προστατέψουν τα ανθρώπινα δικαιώματα στο Αμερικανικό ημισφαίριο . Με την υιοθέτηση της Αμερικανικής Σύμβασης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα το 1969, οι λειτουργίες και οι διαδικασίες της Επιτροπής ορίστηκαν περαιτέρω.

Η Επιτροπή είναι εξουσιοδοτημένη να διεξάγει μία ευρεία κλίμακα καθηκόντων σύμφωνα με το Άρθρο 41 της Αμερικανικής Σύμβασης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα:

- **Να αναπτύξει την αντίληψη** των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ανάμεσα στα άτομα της Αμερικής

- **Να κάνει συστάσεις** στις κυβερνήσεις των Κρατών Μελών, όταν θεωρεί πως αυτή η πράξη είναι ενδεδειγμένη, για την υιοθέτηση προοδευτικών μέτρων υπέρ των ανθρωπίνων δικαιωμάτων μέσα στο πλαίσιο της δικής τους εθνικής νομοθεσίας και των θεσμικών διατάξεων όπως επίσης και κατάλληλων μέτρων για την περαιτέρω επιτήρηση αυτών των δικαιωμάτων

- **Να προετοιμάσει** τέτοιες **μελέτες ή αναφορές** καθώς θεωρείται ενδεδειγμένο στην εκτέλεση των καθηκόντων της

- **Να ζητήσει** τις κυβερνήσεις των κρατών μελών να την προμηθεύσουν με **πληροφορίες** για τα μέτρα που υιοθετήθηκαν από αυτές στα ζητήματα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων

- **Να ανταποκρίνεται**, διαμέσου της Γενικής Γραμματελιας του Οργανισμού των Αμερικανικών Κρατών, **σε ερωτήσεις** που διατυπώθηκαν από τα κράτη μέλη για τα ζητήματα που αφορούν στα ανθρώπινα δικαιώματα και, μέσα στα όρια των δυνατοτήτων της, να παρέχει σε εκείνες τι χώρες τις συμβουλευτικές υπηρεσίες που ζήτησαν

- Να **ενεργεί σύμφωνα με τις αναφορές and other communications** σύμφωνα με την αρμοδιότητα της.

Η διαδικασία ατομικών καταγγελιών (ορίζεται) mandated στην Επιτροπή από το άρθρο 41 της Αμερικανικής Σύμβασης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (κατωτέρω Σύμβαση) είναι ένα από τα πιο σημαντικά καθήκοντα της Επιτροπής. Το Άρθρο 44 της Σύμβασης αναφέρει ότι *'οποιοδήποτε άτομο ή ομάδα ατόμων, ή οποιαδήποτε μη κυβερνητική οντότητα νομικά αναγνωρισμένη σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη του Οργανισμού , μπορεί να υποβάλλει αναφορά with the Commission containing denunciations ή καταγγελίες για παραβιάσεις της Σύμβασης από ένα Κράτος Μέλος '.*

Take a look at the Statute of the Commission for Human Rights and at Art. 34-51 of the American Convention on Human Rights

More information on the Commission can be found on the following websites:
www.oas.org/en/iachr/mandate/what.asp
and
www.cidh.org/basicos/english/Basic1.%20Intro.htm

3.3.2 Παναμερικανικό Δικαστήριο για τα Ανθρώπινα Δικαστήρια

Η Αμερικανική Σύμβαση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (κατωτέρω Σύμβαση) ίδρυσε το Παναμερικό Δικαστήριο για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (θα αναφέρεται κατωτέρω ως Δικαστήριο) το 1969. Το Δικαστήριο επίσημα εγκαταστάθηκε το 1979.

Το Δικαστήριο είναι ένας αυτόνομος δικαστικός οργανισμός/θεσμός με δεσμευτική δικαιοδοσία στα Κράτη Μέλη. Σύμφωνα με το Άρθρο. 1 του καταστατικού του, η κύριος στόχος του Δικαστηρίου είναι ναεφαρμόζει και να ερμηνεύει την Αμερικανική Σύμβαση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα. Για την επίτευξη αυτού του στόχου, το Δικαστήριο διεξάγει 2 κύριες λειτουργίες, οι οποίες αναφέρονται στα Άρθρα 61-64: μία δικαστική λειτουργία και μία συμβουλευτική λειτουργία.

Η **δικαστική λειτουργία/ρόλος** αποτελείται από τη λήψη και την αντιμετώπιση υποθέσεων που έχουν υποβληθεί είτε από την Παναμερικανική Επιτροπή (για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την Επιτροπή δείτε την ενότητα 3.3.1) είτε από Κράτη Μέλη της Σύμβασης στη Σύμβαση. Η υποβολή είναι δυνατή όταν η διαδικασία ενώπιον της Επιτροπής έχει εξαντληθεί. Επομένως, οι ατομικές καταγγελίες μπορούν μόνο να φτάσουν το Δικαστήριο μέσα από την Επιτροπή.

See also Art. 52-69 of the American Convention on Human Rights and the Statute of the Inter-American Court on Human Rights.

Για τη **συμβουλευτική λειτουργία/ρόλος**, το Δικαστήριο λαμβάνει αιτήσεις για ερμηνεία της Σύμβασης ή άλλων συνθηκών που αφορούν στην προ-

στασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στα Αμερικανικά Κράτη , που υποβάλλονται από τα Κράτη Μέλη του Οργανισμού των Αμερικανικών Κρατών (θα αναφέρεται κατωτέρω ως OAS) ή άλλων που συμπεριλαμβάνονται στο άρθρο 53 of the OAS Charter. Επίσης ύστερα από απαίτηση το Δικαστήριο ενδέχεται να εκδώσει μία απόφαση που αφορά τη συμβατότητα των εθνικών νομοθεσιών με τα διεθνλη όργανα για τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Take a look at the website of the Organization of American States: http://www.cidh.org/basicos/english/Basic1.%20Intro.htm

3.3.3 Ειδικός Εισηγητής για τα Δικαιώματα των Ατόμων που Στερήθηκαν την Ελευθερία τους στην Αμερική

Η Παναμερικανική Επιτροπή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα ίδρυσε μία ομάδα εργασίας για να εξετάσει τις συνθήκες κράτησης στην Αμερική , κατα τη διάρκεια των 85 και 86 συνεδριάσεων. Αυτή η ομάδα εργασίας πρέπει να ειδωθεί ως ο πρόδρομος του γραφείου του Ειδικού Εισηγητή για τα Δικαιώματα των Ατόμων που Στερήθηκαν την Ελευθερία τους (θα αναφέρεται κατωτέρω ως Ειδικός Εισηγητής). Τον Μάρτιο του 2004, η Παναμερικανική Επιτροπή επίσημα ίδρυσε το Γραφείο του Εισηγητή για τα Δικαιώματα των Ατόμων που Στερήθηκαν την Ελευθερία τους στην Αμερική.

Η εντολή του Ειδικού Εισηγητή αποτελείται από 'την έκδοση ειδικών συστάσεων στα Κράτη Μέλη του OAS για να προχωρήσουν μ,ε το σεβασμο και την εγγύηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των ατόμων που στερήθηκαν την ελευθερία τους '. Για τη διεξαγωγή της εντολής του, ο Ειδικός Εισηγητής εκπληρώνει μία ευρεία κλίμακα καθηκόντων, συμπεριλαμβανομένου:

- **Να παραμένει ενήμερος** σχετικά με την κατ'ασταση όλων των τύπων των ανθρώπων που υποβάλλονται σε οποιαδήποτε μορφή κράτησης ή φυλάκισης στα Κράτη Μέλη,ανεξάρτητα από την ηλιλία τους,το γενος,ή τη συνθήκη της or condition of incarceration or deprivation of liberty;

- Η πραγματοποίηση **επισκέψεων** στα **OAS Member States** με στόχο τη συγκέντρωση πληροφοριών ή το να ρωτησουν τις αρχές του Κράτους για πληροφορίες που αφορούν στα άτομα που στερήθηκαν την ελευθερία τους και τις συνθηκες στις οποίες

- **Επισκέψεις σε τοποθεσίες κράτησης** ή εγκαταστάσεις στις οποίες ανήλικοι juveniles are held in custody,(ακομα και χωρίς προειδοποίδηση στις) even without prior notice to the correctional authorities;

- **Η προετοιμασία αναφορών** για την Επιτροπή σχετικά με τη διορθωτική κατάσταση σε ένα συγκεκριμένο κεντρο κράτησης ή μια χώρα, ή σε περιφερειακό ή υπο-περιφερειακό επίπεδο, σε συνάρτηση με άλλες συστάσεις που κρίνονται απαραίτητες για την Επιτροπή

- **Η έκδοση συστάσεων** στα Κράτη Μέλη όσον αφορά τις συνθήκες κρά-

τησης ή φυλάκισης, και η συνέχεια σχετικά με τη συμμόρφωση με τις συστάσεις

- **Η διεξαγωγή προωθητικών και εκπαιδευτικών δραστηριωτήτων σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα** που μπορούν να εφαρμοστούν στα άτομα που στερήθηκαν την ελευθερία τους

- Σε σοβαρές περιπτώσεις που περιλαμβάνει άτομα σε κράτηση/προφυλάκιση (in custody), **η προώθηση δράσεων ή η πίεση στα Κράτη να εκπληρώσουν τις διεθνείς υποχρεώσεις τους** σε αυτήν την περιοχή(area), και

- **Την προώθηση της υιοθέτησης νομοθετικών, δικαστικών, διοικητικών, ή άλλων τύπων μέτρων** για να εγγυηθούν τα δικαιώματα των ατόμων που στερήθηκαν την ελευθερία τους και τις οικογένειές τους.

📖 *Ελέγξετε την ιστοσελίδα του Οργανισμού των Αμερικανικών Κρατών για περισσότερες πληροφορίες: www.oas.org/en/iachr/pdl/default.asp*

4. Εθνικοί Οργανισμοί

4.1 Εθνικοί Οργανισμοί για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα

Οι Εθνικοί Οργανισμοί για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (που κατωτέρω θα αναφέρονται ως Οργανισμοί ή NHRIs) είναι οργανισμοί οι οποίοι είναι κεντρικοί στα συστήματα προστασίας των εθνικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων και είναι σημαντικά (ομόλογα) counterparts για το γραφείο του Ύπατου Αρμοστή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα. Οι NHRIs ιδρύθηκαν από τις τοπικές κυβερνήσεις και μπορούν να θεωρηθούν «*ως οργανισμοί κλειδιά για την προώθηση και την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων μέσα στις χώρες τους*». (2) Εν τω μεταξύ ονομάζονται επίσης ως «*θεμέλιο των συστημάτων προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων» ο οποίος «αυξανόμενα υπηρετεί ως (μηαχνισμοί εφεδρεία) as relay mechanisms ανάμεσα στους διεθνείς κανόνες ανθρωπίνων δικαιωμάτων και το Κράτος»*. (3)

Επειδή αυτοί οι οργανισμοί ιδρύθηκααν σε εθνικό επίπεδο από τις τοπικές κυβρνήσεις, είναι υψίστης σημασίας να διασφαλίσουμε ένα συγκεκριμένο «*επίπεδο ποιότητας*». Επομένως οι Αρχές του Παρισιού, που υιοθετήθηκαν από το GA Ψήφισμα 48/134 το 1993, παρέχει τα ελάχιστα πρότυπα για την ίδρυση και λειτουργία των NHRIs. Σύμφωνα με αυτές τις αρχές, οι NHRIs υποχρεούνται να:

- **Προστατέψουν τα ανθρώπινα δικαιώματα**, συμπεριλαμβανομένων(including by) της λήψης, της διερεύνησης and (της ανάλυσης καταγγελιών) resolving complaints, τη μεσολάβηση ανάμεσα στις διαμάχες και τον έλεγχο των δραστηριοτήτων, και

- **Την προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων**, διαμέσου της εκπαίδευσης, της προβολής, των μέσων, των εκδόσεων, της κατάρτισης και της (δημιουργίας ικανοτήτων) capacity-building, όπως επίσης και με το να συμβουλέυουν και να βοηθούν τις Κυβερνήσεις.

Οι Αρχές του Παρισιού ορίζουν τα κριτήρια για την ίδρυση και την αποτελεσματική λειτουργία των NHRI:

Κοιτάξτε τις Αρχές του Παρισιού οι οποίες μπορούν να βρεθούν στο: www2.ohchr.org/english/law/parisprinciples.htm

- Εντολή και αρμοδιότητα: μία ευρεία εντολή βασισμένη στα οικουμενικά πρότυπα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων,
- Αυτονομία από τις κυβερνήσεις
- Ανεξαρτησία με εγγύηση από το (νόμο/ψήφισμα) statute ή το σύνταγμα
- Πλουραλισμός, μεταξύ άλλων μέσω της λίστας μελών και/ή της αποτελεσματικής συνεργασίας
- Επαρκείς πηγές και δυνάμεις διερεύνησης

Στις μέρες μας αυτές οι Αρχές του Παρισιού χρησιμοποιούνται στη διαπίστευση των NHRIs από την Υπο Επιτροπή Πιστοποίησης του ΟΗΕ (κατωτέρω SCA) της Διεθνούς Συντονιστικής Επιτροπής των Εθνικών Φορέων για την Προώθηση και την Προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (κατωτέρω ICC). Αυτή η συντονιστική επιτροπήιδρύθηκε σε ένα διεθνές συνέδριο το 1993 με στόχο να συντονίζει τις δρστηριότητες του δικτύου των NHRI . Βάσει του the status of accreditation, οι NHRIs έχουν διαφορετική πρόσβαση στους οργανισμούς Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ και ενδέχεται να γίνουν βασικοί εταίροι στους (μηχανισμούς συνθήκης των ΗΕ) UN treaty mechanisms. 4 διαφορετικές ταξινομήσεις of accreditation εφαρμόζονται από ICC:

Για επιπλέο επεξηγησεις αυτών των κατηγοριών δείτε: http://nhri.ohchr.org/EN/AboutUs/ICCAccreditation/Pages/default.aspx

- A: Συμμόρφωση με τις Αρχές του Παρισιού
- A(R): Accreditation with reserve - granted where insufficient documentation is submitted to confer A status;
- B: Θέση -Παρατηρητή – όχι πλήρως σε συμμόρφωση με της Αρχές του Παρισιού ή ανεπαρκείς πληροφορίες που δόθηκαν για να make a determination, και
- C: Μη- συμμόρφωση με τις Αρχές του Παρισιού.

Οι NHRIs έχουν έναν μεγάλο αριθμό υποχρεώσεων, οι οποίες «μεταξύ άλλων» συμπεριλαμβάνονται στο Άρθρο 3 των Αρχών του Παρισιού και μεταξύ άλλων είναι οι εξής:

- Να υποβάλλουν στην Κυβέρνηση, στο Κοινοβούλιο και οποιοδήποτε

άλλο αρμόδιο φορέα , και σε συμβουλευτική βάση, απόψεις, συστάσεις, προτάσεις και αναφορές σχετικά με οποιαδήποτε θέματα αφορούν στην προώθηση και προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων

- Να προωθήσουν και να διασφαλίσουν την εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσιας , ρυθμίσεων και πρακτικών με τους διεθνείς οργανισμούς ανθρωπίνων δικαιωμάτων στους οποίους ένα Κράτος είναι μέλος , και την αποτελεσματική εφαρμογή τους
- Να ενθαρρύνουν την επικύρωση των προαναφερθέντων οργανισμών ή την προσχώρηση σε εκείνους τους οργανισμούς , και να διασφαλίσουν την εφαρμογή τους
- Να συνεισφέρουν στις αναφορές τις οποίες τα Κράτη είναι υποχρεωμένα να υποβάλλουν στα Ηνωμένα Έθνη και τους περιφερειακούς οργανισμούς
- Να συνεργαστούν με τα Ηνωμένα Έθνη και οποιονδήποτε άλλο οργανισμό στο σύστημα των Ηνωμένων Εθνών, τους περιφερειακούς οργανισμούς και τους εθνικούς οργανισμούς άλλων κρατών που είναι αρμόδιοι σε αυτόν τον τομέα της προώθησης και της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων
- Να βοηθήσουν στη διατύπωση των προγγραμάτων για τη διδαδκαλία και την έρευνα των ανθωπίνων δικαιωμάτων και την εφαρμογή κατάρτισης στα σχολεία,πανεπιστήμια και επαγγελματικούς κύκλους
- Να ευαισθητοποιήσουν τον πληθυσμό σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα και την ανάγκη αντιμετώπισης όλων των μορφών διακρίσεων, και ιδιαίτερα τις φυλετικές διακρίσεις, με την ευαισθητοποίηση του κοινού, ιδιαίτερα μέσω της εκπάιδευσης και της ενημέρωσης με τη χρήση όλων των μέσων του τύπου.

Επιπλέον κάποιοι Εθνικοί Οργανισμοί Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ενδέχεται επίσης να έχουν έναν (ενδικοφανή) χαρακτήρα quasi-judicial character όσον αφορά την αρμοδιότητα για διερεύνηση ατομικών καταγγελιών σχετικά με παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

📖 Επιπλέον πληροφορίες μπορούν να αποκτηθούν από: www.ohchr.org/en/countries/nhri/pages/nhrimain.aspx ή http://nhri.ohchr.org/EN/Pages/default.aspx

📖 Για μια περιεκτική επισκόπιση των NHRIs, της λειτουργίας τους καιτην αλληλεπίδραση με τους οργανισμούς των ΗΕ και του μηχανισμούς των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων , κοιτάξτε το Müller / Seidensticker (2) and/or the UN's Professional Training Series No. 4. (3).

4.2 Εθνικοί Προληπτικοί Μηχανσιμοί

Με την έναρξη ισχύος του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση Ενάντια των Βασανιστηρίων (OPCAT) το 2006,δημιουργήθηκε μία προσέγγιση σε δύο επίπεδα για την πρόληψη των βασανιστηρίων, βάσει ενός διεθνούς οργανισμού, η Υποεπιτροπή για την Πρόληψη των Βασανιστηρίων (κατωτέρω Υποεπιτροπή), και τους εθνικούς οργανισμούς επισκέψεων, τους επονομαζόμενους Εθνικούς Προληπτικούς Μηχανισμούς (NPMs). Το Άρθρο 17

of the OPCAT υποχρεώνει κάθε Κράτος Μέλος να «διατηρεί, *ορίζει ή να καθιερώνει έναν ή περισσότερους ανεξάρτητους εθνικούς προληπτικούς μηχανισμούς για την πρόληψη των βασανιστηρίων σε εθνικό επίπεδο»*. Η θεσμική ίδρυση των NPMs αφήνεται στη διακριτηκότητα των Μελών Κρατών , η οποία μπορεί είτε να ορίσει έναν υπάρχοντα οργανισμό να λειτουργήσει ως NPM (π.χ. έναν Ombudsinstitution) ή να δημιουργήσει έναν νέο οργανισμό ως NPM. Ανεξάρτητα από τη συγκεκριμένη θεσμική μορφή,οι NPMs έχουν να εκπληρώσουν αρκετά κριτήρια που ορίζονται στο Άρθρο 18 OPCAT: πλήρης ατομική και λειτουργική ανεξαρτησία των NPM, μεμονωμένα μέλη των NPM οφείλουν να διαθέτουν τις απαραίτητες ικανότητες και επαγγελματικές ικανότητες σχετικές με την εντολή NPMs, η σύνθεση των NPM οφείλει να διασφαλίσει πλουραλισμό, να αγωνίζονται για ισορροπία μεταξύ φύλλων και να αντικατοπτρίζουν μία επαρκή αντιπροσώπευση των εθνικών ομάδων και των μειονοτήτων, επιπρόσθετα τα Κράτη Μέλη πρέπει να κάνουν διαθέσιμες τις απαραίτητες πηγές για να διασφαλίσουν την αποτελεσματική λειτουργία του μηχανισμού, τελικά, the OPCAT αναφέρεται στις Αρχές του Παρισιού ως bench mark για την ίδρυση ή τον ορισμό των NPMs. Αυτή η αναφορά είναι απαραίτητη καθώς υποδηλώνει μεταξύ άλλων ότι τα μέλη της εκτελεστικής εξουσίας έχουν αποκλειστεί από την ενεργό συμμετοχή στους NPMs. Επιπλέον οι διατάξεις τίθενται σε ορισμένα άρθρα of the OPCAT itself, τα HE UN έχουν επίσης εκδώσει κατευθηντήριες γραμμές σχετικά με τους NPMs οι οποίες αποσαφηνίζουν περαιτέρω τα πρότυπα της «ποιότητας» και the SPT συμμετέχουν ενεργά στο να βοηθήσουν τα Κράτη Μέλη στη διαδικασία της ίδρυσης εθνικών μηχανισμών.

🕮 *Δείτε τις SPT Κατευθηντήριες Γραμμές σχετικά με τους NPMs για να μαθετε περισσότερα σχετικά με την ίδρυση και τη λειτουργία τους!*

Η εντολή των NPMs είναι παρόμοια της Υποεπιτροπής, δηλαδή: «να διεξάγουν τακτικές επισκέψεις σε τοποθεσίες κράτησης όπως επίσης να κάνουν συστάσεις και παρατηρήσεις στην κυβέρνηση και σε συναφείς αρχές για να βελτιώσουν την κατάσταση των ανθρώπων που στερήθηκαν την ελευθερία τους». Σύμφωνα με το Άρθρο 19 OPCAT, οι Εθνικοί Προληπτικοί Μηχανισμοί οφείλουν να είναι εξουσιοδοτημένοι στο ελάχιστό, να:

- **Εξετάζουν συχνά την αντιμετώπιση** των ατόμων που στερήθηκαν την ελευθερία τους σε τοποθεσίες κράτησης με στόχο την ενδυνάμωση, αν κρίνεται απαραίτητη, της προστασίας τους απέναντι στα βασανιστήρια και άλλης σκληρής,απάνθρωπης ή ταπεινωτικής αντιμετώπισης ή τιμωρίας

- **Να κάνει προτάσεις** στις σχετικές αρχές με στόχο τη βελτίωση της αντιμετώπισης και των συνθηκώντων ατόμων που στερήθηκαν την ελευθερία τους και να αποτρέψουν τα βασανιστήρια και άλλη σκληρή,απάνθρωπή ή ταπεινωτική αντιμετώπιση ή τιμωρία, λαμβάνοντας υπ' όψιν τους σχετικούς κανόνες των Ηνωμένων Εθνών, και

- **Να υποβάλλουν προτάσεις και παρατηρήσεις** που αφορούν στην (υπάχουσα νομοθεσία ή στο νομοσχέδιο) existing or draft legislation.

Οι αρχές επίσης έχουν την υποχρέωση να έλθουν σε διάλογο με τους NPM σχετικά με τααπαραίτητα μέτρα για να εφαρμόσουν τις συστάσεις.

Για να διεξάγουν αυτή την εντολή, οι NPMs πρέπει να διαθέτουν τα παρακάτω δικαιώματα:

- Πρόσβαση σε όλες τις πληροφορίες που αφορούν στον αριθμό των ατόμβν που στερήθηκαν την ελευθερία τους,όπως επίσης και στον αριθμό των μερών κράτησης και της τοποθεσίας τους
- Πρόσβαση σε όλες τις πληροφορίες που αναφέρονται στην αντιμετώπιση εκείνων των ατόμων καθώς επίσης και στις συνθήκες κράτησής τους
- Πρόσβαση σε όλα τα μέρη κράτησης και στις εγκαταστάσεις τους
- Η δυνατότητα να έχουν ιδιωτικές συνεντεύξεις με τα άτομα που στερήθηκαν την ελευθερία τους χωρίς μάρτυρες , είτε προσωπικά είτε με διερμηνέα αν κρίνεται απαραίτητο, καθώς επίσης με οποιοδήποτε άτομο το οποίο οι NPM πιστεύουν ότι ενδέχεται να παρέχει συναφείς πληροφορίες
- Η ελευθερία να διαλέγουν τα μέρη τα οποία θέλουν αν επισκεφτούν και τα άτομα από τα οποία θέλουν να πάρουν συνέντευξη
- Η εμπιστευτικότητα των πληροφοριών που συλλέγονται από NPM, ιδιαίτερα στην προστασία των προσωπικών δεδομένων.
- Το δικαίωμα να διατηρούν επαφές με την Υποεπιτροπή για την Πρόληψη , να τις στέλνουν πληροφορίες και να τη συναντούν.

📖 *Παρακαλώ δείτε την ενότητα IV, Άρθρα 17-23 της OPCAT για να μάθετε περισσότερα σχετικά με τους NPMs.*

📖 *Επιπλέον πληροφορίες μπορούν να αποκτηθούν από: www.apt.ch/index.php?option=com_k2&view=item&layout=item&id=678&Itemid=253&lang=en*

5. Βιβλιογραφία

1. United Nations Centre for Human Rights. Human rights fact sheet no. 15. Civil and Political Rights: The Human Rights Committee. Geneva, Switzerland ; New York: Centre for Human Rights.

2. Müller A, Seidensticker FL. The role of national human rights institutions in the United Nations treaty body process. Berlin: Dt. Inst. für Menschenrechte; 2007. 87 p.

3. United Nations High Commissioner for Human Rights. National human rights institutions : history, principles, roles and responsibilities. New York ; Geneva: Office of the United Nations High Commissioner

for Human Rights; 2010. Available from: http://www.ohchr.org/Documents/Publications/PTS-4Rev1-NHRI_en.pdf.